

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

22. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 30. SRPNA 2026

Má duše žíznil po tobě, Pane, Bože můj!

„JAK ČETNÁ JSOU TVÁ DÍLA, HOSPODINE! VŠECHNO JSI MOUDŘE UČINIL, ZEMĚ JE PLNÁ TVÉHO TVORSTVA“
„VŠECHNO, CO DÝCHÁ, AŤ CHVÁLÍ HOSPODINA!“ (Žl 104,24; 150,6) ✠ 1. září: Den modliteb za péči o stvoření

„Benedikt dokázal spojovat lidi nikoli pouty moci, ale silou ducha. Právě tato vnitřní síla dnes mnoha institucím chybí: bez duše hrozí Evropě, že se stane pouhým seskupením ekonomických a technických zájmů. Skutečnou krizí Evropy je krize jejího pojetí života a údělu člověka. Znovunalezení společné duše znamená uznat existenci sdíleného horizontu, dobra většího než individuální zájmy, naděje, která spojuje i přes rozdíly. Benediktovo poselství bylo právě toto: budovat společnost počínaje osobou, vedenou k hledání Boha, k respektování druhých a k práci pro společné dobro. Je to výzva, abychom znovu našli dech Evropy, která, ač křehká a zmatená, se může znovu stát matkou civilizace.“

„SUCCISA VIRESCIT“ (*Ač skosená znovu raší*). Poutníci ve znovuvybudované bazilice sv. Benedikta (nad rodným domem Patrona Evropy), zcela zničené při zemětřesení v roce 2016. Poutníky přijel osobně pozdravit arcibiskup Mons. Renato Boccardo (organizátor apoštolských cest Jana Pavla II. a světových setkání mládeže!).

DETAIL AMBONU: Pacis Nuntius (Posel míru) s otevřenou knihou pravidel – OBSCULTA FILII (poslouchej synu).
 DETAIL OLTÁŘE: uprostřed emblém sv. Benedikta a Scholastiky. Eucharistie ke cti sv. Benedikta.

„Sláva Tobě, Boží Slovo, kterému zde, na tomto místě zvaném Norcia, syn této země – známý celé Církvi a světu pod jménem Benedikt – poprvé naslouchal, a které přijal jako světlo vlastního života.“

NAHOŘE: Dar votivní svíce znovuvybudované bazilice v Norci. • Eucharistie ke cti sv. Benedikta.
 DOLE: Poutníci u sochy Patrona Evropy na náměstí před bazilikou.

„Mariiny slzy zrodily naději a nový život“ (papež František)

29. SRPNA - 1. ZÁŘÍ 1953

"Maria je v nebi nepochybně věčně šťastná a netrpí bolestí ani zármutkem; ale nezůstává tam necitelná, nýbrž stále chová lásku a úctu k ubohému lidskému rodu, jemuž byla dána za Matku, když bolestná a v slzách stála pod křížem, na němž visel její Syn" (Pius XII, 17. října 1954)

Stavba svatyně započata r. 1988, posvěcena Janem Pavlem II. r. 1994. Výška 103m, průměr vyjma kaplí 71,40m (po obvodu 16 kaplí); kapacita 11.000 míst k stání a 6.000 míst k sezení. V r. 1968 byla zbudována krypta s kapacitou 2.000 míst k sezení.

"... Jsou to slzy bolesti nad těmi, kdo odmítají Boží lásku, nad rozpadlými či obtížemi procházejícími rodinami, nad mládeží ohrožovanou úklady konzumní civilizace a mnohdy dezorientovanou, nad násilím, které dosud prolévá tolik krve, nad neporozuměními a nenávisťmi, jež hloubí hluboké propasti mezi lidmi a národy. Jsou to slzy modlitby Matky, jež dává sílu každé jiné modlitbě, a prosebně se povznášá i za ty, kdo se nemodlí, protože jsou rozptylováni tisícerem jiných zájmů, nebo nepřátelsky uzavření před jakýmkoli Božím odkazem. Jsou to slzy naděje, co rozpouští tvrdost srdcí a otevírá je setkání s Kristem Vykupitelem, pramenem světla a pokoje pro jednotlivce, rodiny, celou společnost."

(Jan Pavel II., v homílii při posvěcení baziliky, 6. listopadu 1994)

Nejblahoslavenější Panno Maria, Matko Boží a Matko naše, která ses plačící zjevila v Syrakusách, k Tobě vznášíme s důvěrou svou prosebnou modlitbu. Dej, ať pochopíme skrytou řeč Tvých slz, které tak hojně zalily tvou mateřskou tvář. Dej nám milost přijmout tiché, ale výmluvné poselství těchto slz, které jsou znamením tvé niterné účasti na dramatu Kalvárie, jasným výrazem tvého sdílení naší bolesti, darem tvé lásky v úzkosti nad stavem dětí, odkazem na naše svědomí, zastíněná zlem. Tvé svaté slzy, ať zůstanou uchovány v našem srdci; skrze ně, ó Srdce Mariino Neposkvrněné a Bolestné, dej zazářit světlu víry těm, kdo ztratili Krista, vyburcuj k obrácení ty, kdo žijí v hříchu, posilni vůli těch, kdo nedokáží následovat Pána po úzké a namáhavé cestě spásy; dej naději těm, kteří propadají zoufalství; poskytni útěchu těm, kdo jsou stíženi utrpením; všem vliv křesťanskou odvahu věřit a milovat. Dobrá Matko, spoj laskavě Tvé slzy s těmi našimi, aby nám Tvůj božský Syn udělil milost, o kterou Tě s takovou vroucností žádáme. Matko, lásky, Bolesti a Milosrdenství, vyslyš nás, pros za nás!

AVE MARIA při eucharistii ve svatyni Slzící Madony, Peregrinatio In Honorem Apostolorum Gentium Slavorum, 4. července 2019, Syrakusy, Sicílie, Itálie.

"Svatá Rozálie, Ty ses uchýlila do samoty na Montepellegrino nikoli, aby ses vzdálila městu, nýbrž abys nad ním bděl

a v modlitbě a pokání, a tak je osvobodila od moru všeho zla, pomoz nám osvobodit se od hříchu, který je kořenem veškerého zla ve společnosti a zaměřit náš život na Boha, zdroj všeho pokoje".
EUCARISTIE V JESKYNI SV. ROZÁLIE. LARGO Z NOVOSVĚTSKÉ - KE CTI PATRONKY PALERMA A CELÉ SICÍLIE.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

23. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 6. ZÁŘÍ 2026

Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu: „Nezativrzujte svá srdce!“

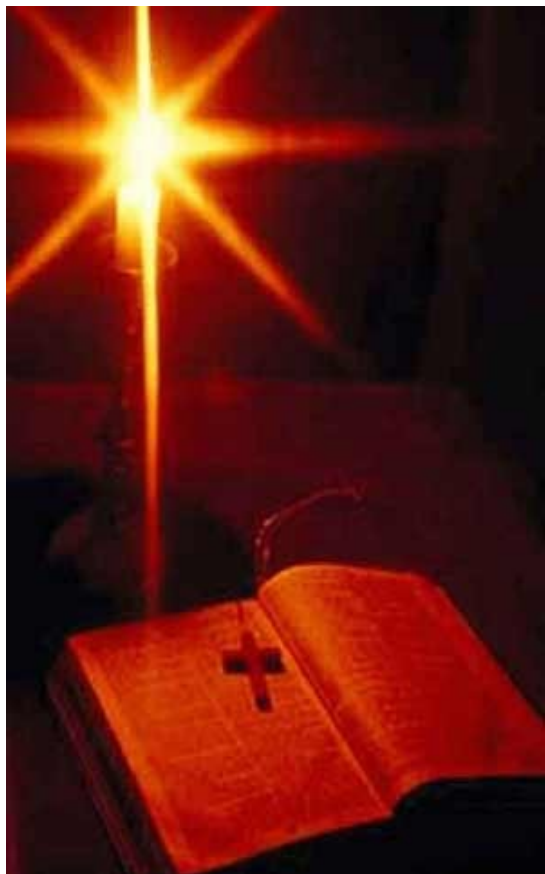

„Jsem velmi rád, že jsem mohl u příležitosti 800. výročí založení obce Drysice slavit mši svatou k poctě blahoslavené Panny Marie. Ona ať žehná drahé farnosti a činí ji zahradou dobrých rodin, povolání, zdravé a dobré mládeže“.

Giovanni kardinál Coppa (9.11.1925 - 16.5.2016), čestný občan Drysic, 16.6.2001.

LITURGICKÉ TEXTY 22. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – JER 20,7-9

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

Svedl jsi mě, Hospodine, a dal jsem se svést; byl jsi silnější než já a přemohls mě! Celý den jsem na posměch, všichni se mi vysmívají: Kdykoli mluvím, musím křičet, ohlašovat násilí a zpusťování; Hospodinovo slovo se mi stalo pohanou a posměchem po celý den. Řekl jsem si: "Nebudu se již o něho starat, nebudu již mluvit jeho jménem." Tu se (Hospodinovo slovo) stalo v mém nitru hořícím ohněm, zavřeným v mých kostech; snažil jsem se ho snést, ale nebylo to možné.

ŽALM 63

Bože, ty jsi můj Bůh, snažně tě hledám, má duše po tobě žízni, prahne po tobě mé tělo jak vyprahlá, žíznivá, bezvodá země. Tak toužím tě spatřit ve svatyni, abych viděl tvou moc a slávu. Vždyť tvá milost je lepší než život, mé rty tě budou chválit. Tak tě budu velebit ve svém životě, v tvém jménu povznesu své dlaně k modlitbě Má duše se bude sytit

jak tukem a morkem, plesajícími rty zajásají ústa. Neboť stal ses mým pomocníkem a ve stínu tvých křídel jásám. Má duše lne k tobě, tvá pravice mě podpírá.

2. ČTENÍ – ŘÍM 12,1-2

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Pro Boží milosrdenství vás, bratři, vybízím: Přinášejte sami sebe v oběť živou, svatou a Bohu milou! To ať je vaše duchovní bohoslužba. A nepřizpůsobujte se už tomuto světu, ale změňte se a obnovte svoje smýšlení, abyste dovedli rozeznat, co je vůle Boží, co je dobré, bohulibé a dokonalé.

EVANGELIUM – MT 16,21-27

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš začal svým učedníkům naznačovat, že bude muset jít do Jeruzaléma, mnoho trpět od starších, velekněží a učitelů Zákona, že bude zabit, a třetího dne že bude vzkříšen. Petr si ho vzal stranou a začal mu to rozmlouvat: "Bůh uchovej, Pane! To se ti nikdy nestane!" On se však obrátil a řekl Petrovi: "Jdi mi z očí, satane! Pohoršuješ mě, neboť nemáš na mysli věci božské, ale lidské!" Tehdy řekl Ježíš svým učedníkům: "Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě. Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mne ztratí, nalezne ho. Neboť co prospěje člověku, když získá celý svět, ale ztratí svou duši? Nebo jakou dá člověk náhradu za svou duši? Syn člověka přijde ve slávě svého Otce se svými anděly, a tehdy odplatí každému podle jeho jednání."

Má duše žízni po tobě, Pane, Bože můj!

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, v Krédu katolické Církve jsme vyznali svou víru v Ježíše Krista, Božího Syna, který se stal člověkem, byl ukřižován, pohřben a vstal z mrtvých. Volejme proto s důvěrou k Otci, který tak miloval svět, že pro jeho spásu vydal svého jediného Syna: **L: VĚRNÝ BOŽE, SMILUJ SE NAD NÁMI.**

● Ať nadcházející apoštolská cesta papeže Lva XIV. do Francie, v duchu Ježíšových slov „aby svět měl život“, je odkazem na naději a společenství, povzbudí k překonání rozdělení a vede ke sdílení míru, smíření a bratrství, jež jsou znamením nového života ve světě.

● Pro slzy Matky tvého Syna, jež prolévala v Syrakusách, shlédni na zmučený ukrajinský národ, zvláště na děti, vyrvané ruskými barbary jejich rodičům, ať skončí jejich utrpení a mohou se vrátit ke svým rodinám.

● Za děti a mládež, začínající tento týden nový školní rok, aby je nové poznání přivádělo ke stále hlubší úctě před tajemstvím a vznešeností člověka, Božího obrazu a podobenství.

● Za mladé lidi, aby se nechali inspirovat životním svědectvím sv. Matky Terezy z Kalkaty, a v její odpovědi na tvou výzvu „*Pojď, buď mým světlem*“, zaslechli i tu svou.

● Za učitele, vychovatele a pracovníky ve školství, aby nový školní rok prožili vedení moudrostí Ducha Svatého.

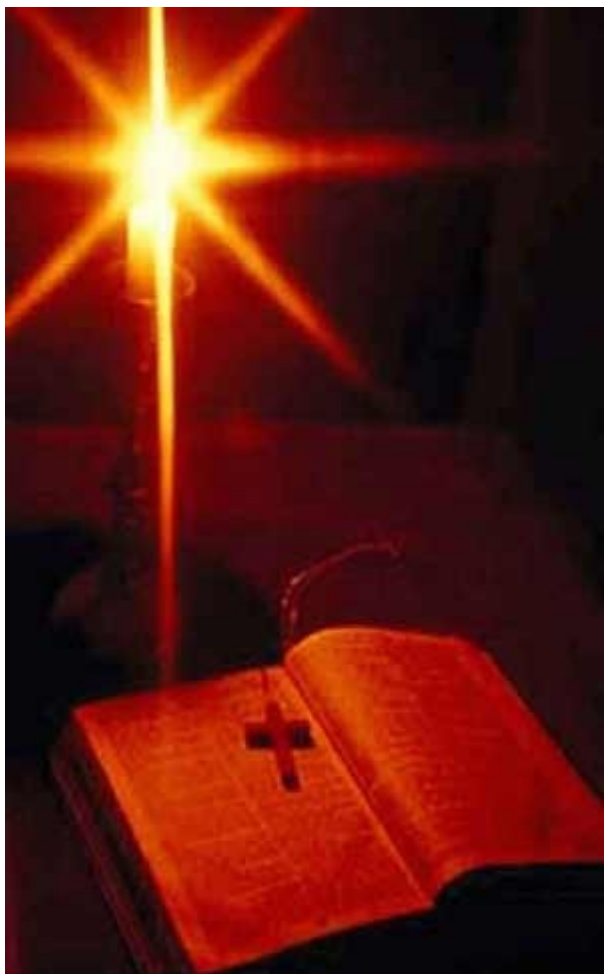
● Za občanskou společnost v naší vlasti, ať hledá vždy pravdu a věrností svědomí utváří odpovědné smýšlení celého národa.

● Za věrné zemřelé, ať patří na tvou moc a slávu.

K: Nebeský Otče, dej, ať následujeme tvého Syna po cestě kříže, abychom spolu s Ním měli účast na slávě vzkříšení. Prosíme o to skrze Krista našeho Pána.

L: Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 23. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – EZ 33,7-9

Čtení z knihy proroka Ezechiela.

Toto praví Hospodin: "Nuže, synu člověka, ustanovil jsem tě strážným pro Izraelův dům. Když uslyšíš z mých úst slovo, napomeň je mým jménem. Když řeknu bezbožnému: Zemřeš!, a ty mu nebudeš domlouvat, aby se odvrátil od svého chování, umře on, bezbožník, pro svou nepravost, ale jeho krev budu vymáhat z tvé ruky. Když se však budeš snažit odvrátit bezbožného od jeho chování, aby se změnil, ale on nezmění své chování, zemře pro svoji nepravost, ty však sám sebe zachráníš."

ŽALM 95

Pojďme, jásejme Hospodinu, – oslavujme Skálu své spásy, – předstupme před něho s chvalozpěvy – a písněmi mu zajásejme! Pojďme, padněme, klaňme se, – poklekněme před svým tvůrcem, Hospodinem! – Neboť on je náš Bůh – a my jsme lid, který pase, stádce vedené jeho rukou. Kéž byste dnes uposlechli jeho hlasu: –

"Nezatvrzujte svá srdce jako v Meribě, – jako tehdy v Masse na poušti, – kde mě dráždili vaši otcové, – zkoušeli mě, ač viděli mé činy."

2. ČTENÍ – ŘÍM 13,8-10

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Nebuďte nikomu nic dlužni – jen vzájemnou lásku. Neboť kdo druhého miluje, splnil zákon. Vždyť přikázání "nebudeš cizoložit, nebudeš zabíjet, nebudeš krást, nebudeš žádostivý", a je-li ještě nějaké přikázání, všechna jsou shrnuta v tomto: "Miluj svého bližního jako sám sebe." Láska bližnímu neubližuje. Naplněním zákona je tedy láska.

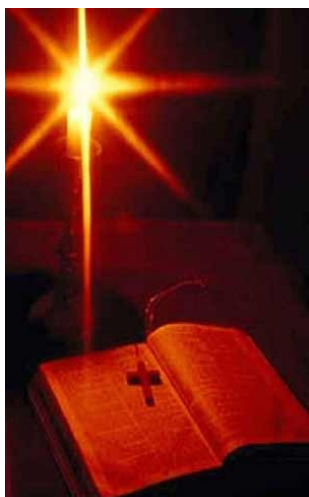
EVANGELIUM – MT 18,15-20

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům: "Když tvůj bratr zhřeší proti tobě, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima. Dá-li si od tebe říci, svého bratra jsi získal. Nedá-li si však říci, přiber si ještě jednoho nebo dva, aby každá výpověď byla potvrzena ústy dvou nebo tří svědků. Když je však neposlechne, pověz to církvi. Jestliže však neposlechne ani církev, ať je pro tebe jako pohan nebo celník. Amen, pravím vám: Všecko, co svážete na zemi, bude svázáno na nebi, a všechno, co rozvázete na zemi, bude rozvázáno na nebi.

Opět vám říkám: Jestliže se shodnou na zemi dva z vás na jakékoli věci a budou o ni prosit, dostanou ji od mého nebeského Otce. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich."

LITURGICKÉ TEXTY SVÁTKU NAROZENÍ PANNY MARIE - DRYSICE

1. ČTENÍ – MICH 5,1-4

Čtení z knihy proroka Micheáše.

Toto praví Hospodin: „A ty, Betléme Efratský, maličký jsi mezi judskými rody, z tebe mi vyjde ten, který bude vládcem v Izraeli, jeho původ je od pradávna, od věčnosti. Proto je Hospodin opustí až do doby, kdy rodička porodí; potom se zbytek jeho bratrů vrátí k izraelským synům. Bude stát a pást v Hospodinově síle, ve velebnosti jména Hospodina, svého Boha, oni pak budou požívat míru, neboť jeho moc se rozšíří až do končin země. On sám pak bude pokojem.“

Radostí zajásám v Pánu.

ŽALM 13

Důvěřuji v tvé slitování, pro tvou pomoc ať zaplesá mé srdce. Zaspívám Hospodinu, který mě zahrnul dobrem, opěvovat budu jméno nejvyššího Pána.

2. ČTENÍ – ŘÍM 8,28-30

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Víme, že těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému, těm, kdo jsou z Boží vůle povoláni. Neboť ty, které si napřed vyhlédl, ty také předurčil, aby byli ve shodě s obrazem jeho Syna, aby tak on byl první z mnoha bratrů. A ty, které předurčil, také povolal, a ty, které povolal, také ospravedlnil, a ty, které ospravedlnil, také uvedl do slávy.

EVANGELIUM – MT 1,1-16.18-23

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Rodokmen Ježíše Krista, syna Davidova, syna Abraháмова. Abrahám byl otec Izákův, Izák otec Jakubův, Jakub otec Judy a jeho bratrů. Juda byl otec Fáresa a Záry – jejich matka byla Tamar. Fáres byl otec Chesronův, Chesron otec Aramův, Aram otec Aminadabův, Aminadab otec Násónův, Násón otec Salmónův, Salmón otec Boazův – jeho matka byla Rachab. Boaz byl otec Obédův – jeho matka byla Rúť. Obéd byl otec Jesseův, Jesse otec krále Davida. David byl otec Šalomounův – jeho matka byla žena Uriášova. Šalomoun byl otec Rechabeamův, Rechabeam otec Abijáhův, Abijáh otec Asafův, Asaf otec Josafatův, Josafat otec Jorámův, Jorám otec Uzijáhův, Uzijáh otec Jotamův, Jotam otec Achazův, Achaz otec Ezechiášův, Ezechiáš otec Manasesův, Manases otec Ámonův, Ámon otec Jošijáhův, Jošijáh otec Jechonjáhův a jeho bratrů za babylonského vyhnanství. Po babylonském vyhnanství Jechonjáh byl otec Šealtielův, Šealtiel byl otec Zorobábelův, Zorobábel byl otec Abiudův, Abiud Eliakimův, Eliakim Azórův, Azór Sádókův, Sádók Achimův, Achim Eliudův, Eliud Eleazarův, Eleazar Matanův, Matan Jakubův, Jakub byl otec Josefa, muže Marie, z které se narodil Ježíš, nazývaný Kristus. S narozením Ježíše Krista to bylo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena s Josefem. Ale dříve než spolu začali bydlet, ukázalo se, že počala z Ducha Svatého. Protože její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vydat pohaně, rozhodl se tajně se s ní rozejít. Když už to chtěl udělat, zjevil se mu ve snu anděl Páně a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha Svatého. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; on totiž spasí svůj lid od hříchů.“ To všechno se stalo, aby se naplnilo, co řekl Pán ústy proroka: ‘Hle, panna počne a porodí syna a dájí mu jméno Emanuel’, to znamená ‘Bůh s námi’.

2001 - 16. ČERVNA - 2026

GIOVANNI KARDINÁL COPPA

PRVNÍ ČESTNÝ OBČAN DRYSIC

Fanfáry, jimiž posvátný Velehrad vítal v roce 1990 papeže Jana Pavla II. – nejvýznamnějšího poutníka od dob soluňských bratří, zazněly k počtě J.E. Mons. Giovanni Coppy, apoštolského nuncia v České republice, když se v liturgickém průvodu ubíral z farní budovy do chrámu Narození Panny Marie v Drysicích.

Tam se už shromážděný

Boží lid připravoval na slavení eucharistie modlitbou a zpěvem pod vedením Mons. Josefa Olejníka (nar. 1914), kněze, jenž své hudební nadání a hlubokou slováckou zbožnost zúročil na studiích v Římě, zvláště na papežském institutu posvátné hudby Santa Cecilia, aby pak – věrný II. vatikánskému koncilu (konstituce *Sacrosanctum Concilium*) zhudebnil žalmy, vytvořil liturgické zpěvy a především ordinária (např. Česká mše z Andělské hory), která se stala modlitbou celého českého národa. Za zpěvu introitu z novoroční slavnosti

Matky Boží Panny Marie - *"Bud' zdráva, svatá Boží rodičko"*, vešel liturgický průvod do chrámu. Ve znamení Té, *'která porodila Krále, jenž nad nebem i zemí vládne na věčné věky'* vítalo shromáždění věřících nuncia Svatého Otce, jenž v tomto historickém okamžiku vkládal pečeť *'klíčů Božího království'* do dění budoucích věků.

Po nunciově úvodním

pozdravu zazněla tato vděčnost v uvítacím slovu věřících, které jménem farnosti pronesla prof. V. Poláchová a pan L. Adamec. Kytice z pěti antúrii snad zpřítomňovala pětici zem-

ských kontinentů, na něž
Mons. Coppa zavítal.
I tím se jeho přítomnost
stává znamením
katolicity (všeobecnosti)

Kristovy Církve.
K prostřednictví
Marie, Matky Církve,
směřovaly modlitby
eucharistického slavení.

K ní, *'ženě oděné
sluncem, s měsícem pod
nohama a s korunou
z dvanácti hvězd kolem
hlavy'* se upírala
pozornost věřících

naslouchajících prvnímu čtení z knihy Zjevení. Avšak vzápětí se vynořuje jiné
znamení *'veliký, ohnivě rudý drak se sedmi hlavami a deseti rohy, jenž smetl třetinu hvězd*

z nebe' a chtěl pohltit dítě, které
měla žena porodit. Ta však uprchla
na poušť, kde měla místo
připravené od Boha. Nato
nejmladší z apoštolů vyznává: *'Tu
jsem uslyšel hlasité volání v nebi:
'Od nynějška patří vítězství, moc
a královská vláda našemu Bohu
a panování jeho Pomazanému'.*

Jako velkolepé defilé slávy zněla
odpověď responsoriálního žalmu
'Ty, jsi čest našeho lidu',
mimochodem jedné z prvních
melodií, kterou Mons. Olejník
vytvořil. Vždyť, jak kdysi napsal
německý historik Reinsberg-

Düringsfeld - *"jen stěží lze najít národ, v němž by úcta
k Panně Marii měla tak hluboké kořeny, jako je tomu
v Čechách a především na Moravě"*. Tyto kořeny
mariánské zbožnosti je však třeba hledat už v byzantské
tradici svatých soluňských bratří. Z ní pramenil i text
zpěvu před evangeliem, který nacházíme v Konstantinově
Proglasu: "Slyšte slovo, které od Boha vyšlo.."

'Slovem' dnešního evangelia, přednášený diakonem
F. Beníčkem, byl Lukášův text Lk 1,39-56. o Mariině
cestě k Alžbětě; úryvek, předčítaný o svátku Navštívení
Panny Marie, svátku zavedenému do liturgie všeobecné
Církve díky pražskému arcibiskupovi Janu z Jenštejna.

Poté se ujal slova arcibiskup Coppa:

"Můj drahý otče Josefe Beničku, děkuji vám mnohokrát za vaše milé přivítání!

Vážení představitelé a vy všichni občané Drysic!

O této sobotě, zasvěcené Blahoslavené Panně Marii, slavíme mši svatou k její cti. Svatá Panna nás miluje, vybízí nás, abychom ji následovali ve svém každodenním boji proti hříchu. Bohoslužba slova byla velmi jasná a velmi závazná pro nás, kteří chceme být věřícími třetího tisíciletí, ale především pro vás, mladí, kteří budete jeho protagonisty.

V prvním čtení jsme byli přítomni podivuhodné a hrozné scéně z knihy Zjevení: "Boží chrám v nebi se otevřel a ukázala se v něm archa jeho

úmluvy. Pak se objevilo na nebi veliké znamení: žena oděná sluncem, s měsícem pod nohama a s korunou z dvanácti hvězd kolem hlavy... Potom se objevilo další znamení: veliký, ohnivě rudý drak se sedmi hlavami a deseti rohy... se postavil před ženu, aby pohltil její dítě." (Zj 11,19a-12,1,1;3.5)

Válka mezi děblem a Mariiným potomstvem, kterou Bůh ohlásil po hříchu prvního lidského svazku, pokračovala po staletí. Maria zvítězila.

Maria byla nesena k Bohu díky síle svého Syna, jediného vítěze nad děblem a zlem. Tato válka pokračovala a pokračuje v dějinách

Církve. Zajisté víte, že bylo rozšiřováno třetí fatimské tajemství: je to jedno z nejzřejmějších

svědectví tohoto boje. Poslyšme, co napsala sestra Lucie, která měla zjevení s Hyacintou a Františkem: "Nalevo od naší Paní trochu výše jsme viděli anděla s plamenným mečem v levé ruce, který v záblescích vrhal plameny, které - jak se zdálo - chtěly zapálit svět, avšak uhasly pod dotekem záře, jež k němu vycházela z pravé ruky Naší Paní. Anděl, ukazující pravou rukou na zemi, zvolal mocným hlasem: Pokání! Pokání! Pokání!

V nevýslovném světle, kterým je Bůh jsme spatřili - "podobně jako když se díváte v zrcadle na lidi, kteří kráčí před vámi"- bíle oděného biskupa, a domnívali jsme se, že je to Svátý Otec". Mnozí další biskupové, kněží, řeholníci a řeholnice vystupovali na příkrou horu, na jejímž vrcholu byl velký kříž z neopracovaných kmenů jakoby korkového dubu s kůrou. Předtím než sem Svátý Otec dorazil, procházel vratkým krokem, zkroušený bolestí

a zármutkem, velkým, napůl zničeným městem, a modlil se za duše mrtvých, které na své cestě potkával, a tak došel až na vrchol hory, padl na kolena na úpatí velkého kříže, a byl zabíjen skupinou vojáků, kteří na něj vypálili několik ran ze střelných zbraní a šípy, a současně stejným způsobem umírali jeden po druhém biskupové, kněží, řeholníci

a řeholnice i různé laické světské osoby, mužové a ženy rozličných vrstev a postavení. Pod dvěma rameny kříže byli dva andělé. Každý držel v ruce kříšťálovou kroupenku, do které chytali krev mučedníků, a tou pak kropili duše, přibližující se k Bohu."

Proč vám to všechno povídám? Protože našim prvním a největším křesťanským závazkem je, abychom se i my podíleli na tomto boji a na vítězství Ježíše a jeho Neposkvrněné Matky proti pekelnému draku. Nejdůležitějšími etapami našeho vítězství jsou svátost zpovědi a svaté přijímání.

*Především zpověď,
skrze níž se vrháme
do otevřené náruče
Ukřižovaného, jenž
zemřel, aby nás smířil
s Otcem. Všechny
zpovědi jsou
vzrůstáním lásky
k Ježíšovi a také
odpuštěním hříchů.
Všech hříchů.
I těch největších.
Bůh je milosrdný.
Nesmíme si zoufat.
On nás miluje.
V životopise
blahoslaveného otce*

Oriona, italského kněze, jenž vykonal tolik děl milosrdenství, se dočteme, že kázal ve Svatém týdnu v jedné horské krajině a řekl, že Bůh odpouští každý hřích, i kdyby někdo zabil svou matku. Když se pak vracel v noci z hor, vyšel proti němu muž, zahalený velikým pláštěm. Zastavil jej a kněz si myslel, že je to lupič. Muž se ho zeptal: "Je pravda to, co jsi dnes večer říkal? - Co? - "že Bůh odpouští i vraždu matky? Věz tedy, že já jsem před deseti lety zabil svou matku. Ty mi musíš dát rozhřešení." A otec Orione se posadil na zídku u cesty, vyzpovídal ho a nad nešťastníkem udělal znamení kříže.

Za druhé - svaté přijímání. V evangeliu jsme byli přítomni scéně navštívení Panny Marie: při vstupu do domu Alžběty zpívá své Magnificat. Maria je plná Ježíše, 'plena Deo', jak říká sv. Ambrož. Starou příbuznou a jejího syna, dosud skrytého po srdcem matky, naplňuje svým pozdravem milostí, jež se šíří skrze plod jejího lůna. Totéž činí dnes Maria pro nás. Přináší nám Ježíše, zatímco my jej dostáváme ve svatém přijímání. Udrží v nás plody Ježíšovy přítomnosti.

Moji drazí věřící. Ať nám dá Panna Maria víru, za jakou ji chválila svatá Alžběta: "Blahoslavená, která jsi uvěřila." /Lk 1,45/. Ať nám dá naději, že se s ní opět spojíme v nebi. A především, ať nám dá lásku, abychom stále více milovali Trojjediného Boha a milovali svého bližního, zejména toho, kdo je opuštěný, smutný, nemocný!

Vybízím vás všechny: vás, děti, které máte růst v milosti a moudrosti jako Ježíš; vás, mladí, jestliže se chcete připravovat na zodpovědnosti života v radosti, čistotě, apoštolátu;

i vás, moji milí otcové a matky, jestliže chcete dávat příklad upřímného a praktického křesťanského života, abyste dobře vychovávali své děti.

A pokud se nám snad nedostává sil, pohledme na Marii, jak nám říká svatý Bernard:

"Pohled' na hvězdu, vzývej Marii." Ona je nejdokonalější svatyní a svatostánkem Ježíše a celé Nejsvětější Trojice.

*Kéž nám
Panna Maria
pomáhá stále více
milovat Boha;
ať nás posiluje
v našich
předsevzetích;
ať nás vždycky
zachovává ve
věrnosti Církvi
a Svatému Otci
a vede nás blíže
k Ježíši v životě
vskutku
eucharistickém.
Tak zůstaneme
věrni kořenům*

české i evropské civilizace. S Marii k Ježíšovi v lásce Ducha, ke slávě věčného Otce! Za dobro této vlasti.

Amen.

V modlitbě věřících - přimluvách se k nebi vznášely prosby: *za Svatého Otce Jana Pavla II., jehož požehnání spočinulo i na této farnosti (u příležitosti 100. výročí posvěcení kostela, v r. 1996, zaslal Svatý Otec farnosti své Apoštolské požehnání), aby jeho svědectví pravdě, spravedlnosti a lásce zasévalo do srdcí lidí světa sémě Božího království; za ty, kdo vykonávají správu věcí veřejných, aby si byli vědomi své odpovědnosti před Tím, jemuž náleží veškerá moc na nebi i na zemi; za všechny, kdo během osmi staletí vzývali na tomto místě Boží jméno, aby jejich modlitby a oběti*

přinášely svůj užitek v nových křesťanských povoláních; za děti a mládež vesnice, aby v setkání s Tím, který přišel, aby měli život a měli ho v hojnosti, došly naplnění své touhy po štěstí; za rodiny obce, aby ve svaté rodině nazaretské nacházely zdroj jednoty osob, žijících v jediné lásce; za nemocné a trpící, aby tím, že doplňují, co zbývá do plné míry

Kristových útrap, přinášeli poselství naděje těm, kdo prožívají životní zkoušky či rozhodování; vděčná vzpomínka zalétla i k dávným předkům, kteří se v těžkých chvílích

utíkali ke sv. Floriánovi, jehož si zvolili za patrona obce - a eucharistické shromáždění prosilo, aby i současní věřící hledali na jeho přimluvu svou sílu v Boží všemohoucnosti; závěrečná prosba pak byla *za všechny, kdo s velkou láskou budovali tento chrám zasvěcený Mariinu narození*, aby došli plného společenství s Královnou nebe a země. Modlitbu věřících pak apoštolský nuncius zakončil slovy:

„Všemohoucí věčný Bože, ty jsi veliký ve svých svatých a zvláště v Panně Marii jsi našel zalíbení. Dej, ať i my kráčíme cestou tvé pokorné služebnice a tak dojdeme plné účasti na slávě, kterou jsi slíbil Abrahámovi a jeho potomkům.“

Obětní průvod, v němž byly kromě chleba a vína přinášeny i dary věřících (dívka v hanáckém kroji a upomínková keramika k 800. výročí založení obce), doprovázel zpěv 'Zdrávas Maria', od Pavla Křížkovského významného skladatele, čerpajícího z lidových motivů

a někdejšího dómského kapelníka u sv. Václava v Olomouci.

Svaté přijímání pak provázela pokorná slova setníka z evangelia 'Domine, non sum dignus..' (Pane, nejsem hoden) v hudebním ztvárnění proslulého španělského kapelníka u S. M. Maggiore v Římě, současníka Palestriny - T. L. da Victoria (1548-1611). 'Ježíš Kristus je stejný, včera i dnes a navěky' - tato slova sv. Pavla se stala mottem jubilejního roku a jsou poselstvím naděje, která je plná nesmrtelnosti.

Právě eucharistii dali Otcové Církve název *'farmacum immortalitatis'*. Těm, kdo přistupují k svatému přijímání se stává pokrmem k životu věčnému. Tuto hlubokou pravdu křesťanské víry vyjádřil sbor Mons. Olejníka v celé její majestátnosti právě ve chvíli, kdy věřící přijímali chléb, *'který sestoupil z nebe pro život světa'*.

V závěru eucharistického slavení, po Modlitbě po přijímání, zazněla vděčná vzpomínka na první návštěvu J. E. Mons. Cappy v Pustiměři a Drysicích v roce 1997. O svátku Povýšení svatého kříže, 14. září 1997, totiž uděloval svátost biřmování v chrámu sv. Benedikta v Pustiměři. Tehdy jedna z biřmovaných - Iveta Rozehnalová přivítala nuncia v jeho mateřštině - italsky. Tuto významnou událost připomněla Iveta Tichá i dnes, a společně s Marií Marákovou předaly svému biřmovateli kytici sedmi červených karafiátů, symbolizujících sedmero darů Ducha svatého:

"Sua Eccellenza, sono passati quattro anni dall'indimenticabile giorno di cresima a Pustiměř. Allora Lei ci ha lasciato un augurio: 'di essere sempre degni del dono ricevuto dal Alto, di fare onore sempre a Gesù e mantenersi veri, autentici testimoni del Vangelo e fedeli alla Santa Chiesa'. Ma, dobbiamo confessare che proprio nel mondo di oggi così complicato ci sentiamo perplessi e spontaneamente vengono nella nostra bocca le ferventi parole dei discepoli di Emmaus: 'resta con noi'. Sì, Sua Eccellenza, 'resta con noi', abbiamo bisogno della Sua presenza di fede coraggiosa, speranza che non tramonta e l'amore il cui segno - la croce, ci ha consegnato. Però sapendo che ciò è impossibile La ringraziamo per la Sua presenza e La preghiamo di abbracciare ciascuno di noi nel Suo cuore apostolico, nelle sue preghiere e nel suo quotidiano 'portare la croce'. Solo così anche noi saremo capaci di adempiere il Suo augurio."

/"Vaše Excellence, uplynula čtyři léta od nezapomenutelného dne biřmování v Pustiměři. Tehdy jste nám zanechal přání, abychom 'vždy byli hodni daru přijatého shůry; abychom stále dělali čest Ježíši a zůstali skutečnými, pravými svědky evangelia a věřícími svaté Církve". Musíme však přiznat, že právě v dnešním, tak složitém světě se mnohdy cítíme zmateni a spontánně rty šeptají vroucí slova emauzských učedníků: 'zůstaň s námi'. Ano, Vaše Excellence, 'zůstaňte s námi', potřebujeme Vaši přítomnost odvážné víry, neutuchající naděje

a lásky, jejíž znamení - kříž, jste nám daroval. Protože však víme, že to není možné, děkujeme Vám za Vaši přítomnost a prosíme Vás, abyste každého z nás objal ve svém apoštolském srdci, ve svých modlitbách a ve svém každodenním 'nesení kříže'. Jedině tak budeme schopni naplnit Vaše přání."/

Poté starosta obce pan Luděk Horecký, požádal Jeho Excelenci, aby požehnal obecní znak a prapor:

Vaše Excellence, před několika okamžiky jsme přinášeli ke slavení eucharistie chléb a víno - 'plod země a plod lidské práce'. Právě tyto dary vyjadřují symboly znaku a praporu obce Drysice: radlice a vinařský nůž. Jménem obce Vás nyní prosím, abyste požehnal tyto insignie, a s nimi všem, kdo svou prací a všestranným lidským úsilím naplňují příkaz Stvořitelův: "Podmaňte si zemi!"

Latinský výraz pro žehnání 'benedictio' či slovanský 'blagoslovit' jsou výrazy vděčnosti, chvály a oslavy Boží. Vskutku každé požehnání je dobrořečením Všemohoucího Boha, jež směřuje ke stvoření. Požehnání, které apoštolský nuncius pronesl nad insigniemi obce tedy není pouhým žehnáním mrtvých symbolů, ale výrazem Boží moci a moudrosti v životě všech, které tyto symboly spojují v rodinu jediné obce, jediného tvůrčího společenství v rozmanitosti jeho profesí, zaměstnání či povolání.

"Bože, v tobě má původ každé pravé společenství. Požehnej všem, které spojuje toto znamení, aby byli nositeli jednoty, vzájemné pomoci a pokoje. Ať jejich práce a snahy upevňují ty hodnoty, které jsou ve shodě s tvou vůlí a s evangeliem tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána. Amen."

Nato Mons. Coppa symboly požehnal a pokropil svěcenou vodou. Dojemný byl okamžik, kdy nuncius přistoupil k obecnímu praporu a políbil ho. Toto gesto bylo hlubokým výrazem láskyplné účasti na životním úsilí i údělu těch, které tento znak spojuje. Jako by vkládal do života budoucích generací dech života podobný výzvě, jež v památném snu zazněla k císaři Konstantinovi, kdy spatřil zástavu s křížem, pod nímž se skvěl nápis *'In Hoc Signo Vinces'* (v tomto znamení zvítězíš). Tento polibek živě připomenul gesto, jež neodmyslitelně patří k apoštolským cestám současného papeže,

jehož jménem nuncius říká: *'žijte ve svobodě ke které vás osvobodil Kristus'*.

Jestliže tato slova, pronesená Janem Pavlem II. u příležitosti historicky první návštěvy papeže na moravském Velehradě, vyjádřil apoštolský nuncius zmíněným gestem, pak správce farnosti dr. Josef Beníček vzpomněl papežových slov závěrečném poděkování: *'Sua Eccellenza, když Svatý otec Jan Pavel II.*

promlouval při své první návštěvě ke světu kultury této země, svěřil mu významná slova 'stavte na Kristu, úhelném kameni společnost a kulturu budoucího věku'. Jsem vděčný všemohoucímu Bohu, že jste to vy, apoštolský nuncius, kdo v této farnosti Mariina narození pokládáte na Kristu základy nového milénia. Vím, že zakrátko nás musíte opustit, přesto Vás upřímně prosím, abyste toto místo nosil ve svých vzpomínkách a modlitbách'.

Poté celé shromáždění zazpívalo *Te Deum* před vystavenou Nejsvětější svátostí, kterou pak arcibiskup Giovanni Coppa udělil požehnání.

Po skončení mše svaté se přítomní seřadili v procesí a vykročili za doprovodu brilantní krojované kapely "Šohajka" z Dolních Bojanovic směrem k návsi, jíž dominuje socha sv. Floriána. Tady, při pietní vzpomínce předků, bylo vzpomenuť celých generací, které se v dobách přírodních pohrom či válek v slzách utíkaly pod mocnou ochranu dávného mučedníka (+304). Jeho velikost, spočívající

na 'věrnosti Božímu zákonu, i když mu šlo o život nezalekl se, neboť měl základy na skále', promluvila ze sboru ke cti mučedníka. Ten završil nuncius modlitbou:

„Modleme se. Všemohoucí Bože, ty dáváš věřícím vytrvalost, ty dáváš slabým sílu; dej nám na přímluvu svatého mučedníka Floriána, ať máme jako on podíl na utrpení a vzkříšení tvého Syna, abychom s ním dosáhli u tebe dokonalé radosti. Skrze Krista našeho Pána. Amen.“

Požehnání a následné položení kytice k restaurované soše patrona obce byla vyznáním víry v Boží moc, která přichází shůry, ale i vděčnosti generaci našich předků, kteří se k této pomoci utíkali.

Poté se procesí odebralo do sportovní haly, kde po úvodních fanfárách pronesl slavnostní projev pan starosta Luděk Horecký:

Vaše Excellence, vážený pane přednosto, pane děkane, vážení představitelé občanského a církevního života, občané Drysic a milí hosté, když jsem před dvěma lety přebíral z rukou předsedy parlamentu ČR znak a prapor obce Drysice, měl jsem před očima nejen heraldické insignie, které budou od nynějška reprezentovat identitu obce, ale uvědomil jsem si, jak se v těchto symbolech zračí staletí lidských údelů našich otců a přál jsem si, aby jejich poselství zaznělo právě ve chvíli, kdy tyto znaky budou slavnostně představeny.

První skutečností, jež bezesporu zaujala naše předky, byla geografická orientace této krajiny na jihovýchodním úpatí Dražanské vrchoviny, kde následně založili jednu z nejstarších moravských osad, což dosvědčuje i název obce - Drysice. Svou úrodnou půdou i členitostí povrchu byla

přímo stvořená k zemědělství a šlechtění vinné révy. Nikterak proto nepřekvapuje, že tato 'oáza' upoutala záhy pozornost moravských knížat a později i českých panovnických rodů. A byl to právě český král Přemysl Otakar I., který tuto původně zeměpanskou obec daroval v roce 1201 olomouckému kostelu sv. Václava. Od tohoto prvního historického datování se odvíjí i dnešní slavení. Pohled na uplynulých osm staletí, jež jsou v hlavních črtech naznačena v publikaci vydané k letošnímu výročí, se však nevyčerpává pouze v obdivu přírodní krásy místa, nýbrž směřuje k těm, kdo ji v dlouhých dějinných údobích vytvářeli - k matkám, otcům, dětem a rodinným společenstvím. Jim vděčíme za výchovu ke kultuře svědomí, která nachází svůj výraz v úctě, oběti, soucitu a bratrské pomoci. Tyto hodnoty opravdového lidství významně vynikly v nejtěžších údobích morových ran, požárů

a především během dvou světových válek XX. století, které tak bolestně zasáhly mnoho rodin naší vesnice. Právě v těchto chvílích toužila zraněná lidská srdce po naději, po obnovené kráse, po pravdě svědomí.

Odpověď tvůrčí naděje, která vedla jejich kroky, je třetím poselstvím, jež na prahu nového milénia zaznívá i k nám. Vyslovil je sám Bůh: "Duc in altum", zajdi na hlubinu. Jeho slovo promlouvá v tajemství krásy, která obklopuje lidské dějiny a přivádí je k úžasu; prastará vyznání otců 'bez Božího požehnání, marné naše namáhání' nacházíme v rodinách i v životních svědectvích tolika významných kněží – rodáků; tvář jeho milosrdenství a dobročinné lásky spatřujeme ve službě řeholních sester z naší krve.

"Duc in altum" - tato slova vložil do vínku světa nového tisíciletí Ten, jenž neochvějně vydává svědectví naděje, protože sám Bůh jej učinil skálou.

Já, starosta obce, v jejímž teritoriu se nachází 'skála', inspirující mnohé umělce a filmové režiséry, dnes přejímám tato papežova slova! Ano, 'zajdeme na hlubinu' svých dějin a uchovejme si touhu po pravdě, která otevře cestu k naději nám i těm, kdo přijdou po nás. Bůh ať žehná dílu, které před osmi staletími započal.

Historický význam slavnosti byl umocněn i oznámením, že "u příležitosti 800. výročí založení obce Drysice rozhodlo její zastupitelstvo o udělení "čestného občanství" Jeho Excelenci, mons. Giovanni Coppovi, apoštolskému nunciu v České republice".

Při slavnostním předání pak starosta řekl:

Vaše Excellence, vaše osobnost si v novodobých dějinách této země získala velký respekt a vážnost. Prozíravou moudrostí, laskavostí a obětavou blízkostí jste významně oslovil i tuto vesnici, která měla tu čest Vás přivítat v roce 1997. Dnes Vám chci tuto vděčnost vyjádřit zařazením Vašeho jména mezi 'čestné občany' naší vesnice. Nevím, zdali v následujících osmi staletích bude moci některý z mých nástupců udělit 'čestné občanství' osobnosti ještě významnější.

Jeho Excellence, Apoštolský nuncius vyjádřil své poděkování následujícím projevem:

"Pane starosto, prokázal jste mi dnes velkou čest, když jste mi předal atestaci čestného občanství obce Drysice, u příležitosti oslav osmistého výročí jejího založení. Byl jsem už velmi překvapen a samozřejmě také hrdý, když jsem obdržel milý dopis důstojného pana administrátora, jímž mi sděloval, že jste se rozhodl se zdejšími představiteli, udělit mi toto vyznamenání. A dnes se to stalo skutečností.

Považuji toto gesto za laskavé a šlechetné a vidím v něm věrný výraz duše všech občanů, jež je duší moravskou: obzvláště jemnou ve svých citech, jakož i silnou a ušlechtilou ve svých projevech náboženských i občanských. Duše, kterou jsem oceňoval už od své první návštěvy zde v roce 1997.

Děkuji vám z celého srdce za toto gesto, jež mne hluboce dojalo. Budu si stále a často připomínat vaši obec, kterou jsem také mnohokrát viděl z dálnice.

Papežský nuncius a papežský prelát (P. Mag. Olejník, tehdy skoro devadesátiletý, +11.7.2009, krátce po svých 95. narozeninách). V Drysicích se setkali poprvé.

Vždycky jsem říkal, že nejsem skoro nic. Žil jsem ve svatozáři papeže, protože jsem měl tu čest a zodpovědnost zastupovat v České republice a u vás žehnající postavu Svatého Otce, k němuž směřuje všechna naše láska a oddanost. A nyní jsem už méně

než nic, protože mé poslání skončilo a Svatý Otec už jmenoval nového Apoštolského nuncia pro Českou republiku. Ale nikdy nezapomenu na vaši dobrotu, již jste mi projevili. V této chvíli obětuji Panně Marii a sv. Floriánovi vyznamenání, které jste mi udělili, a Já vás budu stále připomínat ve svých každodenních modlitbách."

Kapela "Šohajka" pak věnovala novému drysickému 'občanovi' svou nejpopulárnější skladbu, téměř neodmyslitelnou v blahopřání na rádiu Proglas, - 'Slyšíš, jak zvoní'. Dojemné bylo i loučení Jeho Excellence, kdy všichni přítomní povstali, aby mu vzdali svůj hold. Valčík excelentní 'Šohajky' doprovázel odchod nejvýznamnějšího 'spoluobčana'.

Všechny zahrnoval do stisku rukou, úsměvu slunné Itálie i vznešenosti ducha, k jehož hlubinám přivádí motto jeho biskupského znaku: „*Sobria ebrietas Spiritus*“ (Střízlivé opojení Duchem).

První stránku KRONIKY obce DRYSICE v novém miléniu zdobí slova, Apoštolského nuncia“:

'S nejvřelejšími přáními všeho dobrého do dalších 800 let!/'

*Con i migliori auguri di ogni bene per
altri 800 anni!*

Požehnej Pán Bůh farnost obce Drysice!

+ Giovanni Coppa, N.A.

KRONIKA Římskokatolické farnosti v Drysicích, začíná nové milénium slovy:

*In occasione dell' 800° Anniversario di fondazione della
cittadina di Drysice, sono stato molto lieto di poter
celebrare la S. Messa in onore della Beata Regina Maria.
Che Ella benedica la cara parrocchia e la renda un giardino
di buone Famiglie, di vocazioni, di una fioritura sana e buona.
Ogni benedizione da Dio Onnipotente!*

+ Giovanni Coppa N.A.

*/„Jsem velmi rád, že jsem mohl u příležitosti 800. výročí založení obce Drysice slavit mši svatou
k počtě blahoslavené Panny Marie. Ona ať žehná drahé farnosti a činí ji zahradou
dobrých rodin, povolání, zdravé a dobré mládeže“/*

DOKUMENTY II. VATIKÁNSKÉHO KONCILU

III. KONSTITUCE SACROSANCTUM CONCILIUM

1. Liturgie v tajemství Církve

(generální audience papeže Lva XIV., náměstí sv. Petra 20. května 2026)

(Bůh) nás totiž seznámil s tajemstvím své vůle, jak se mu to líbilo a jak si to napřed sám u sebe ustanovil, až se naplní čas pro dílo spásy: že sjednotí v Kristu vše, co je na nebi i na zemi. (Efesianům 1,9-10)

Drazí bratři a sestry, dobrý den a vítejte!

Dnes začínáme novou sérii katechezí o prvním dokumentu vydaném Druhým vatikánským koncillem: Konstituci o posvátné liturgii Sacrosanctum Concilium (SC).

Při přípravě této konstituce koncilní otcové neusilovali pouze o reformu obřadů, ale chtěli vést církev k rozjímání a prohloubení onoho živého pouta, které ji utváří a sjednocuje: tajemství Krista. Liturgie se totiž dotýká samotného srdce tohoto tajemství: je zároveň prostorem, časem i prostředím, v němž církev přijímá svůj život od Krista. V liturgii se „uskutečňuje dílo našeho vykoupení“ (SC, 2), které z nás činí vyvolený rod, královské kněžstvo, svatý národ, lid, patřící Bohu jako vlastnictví (srov. 1Pt 2,9).

Jak ukázala trojí obnova – biblická, patristická a liturgická –, kterou církev prošla v průběhu 20. století, toto tajemství neodkazuje k jakési temné skutečnosti, nýbrž k Božímu spásnému plánu, který byl skrytý od věčnosti a zjevil se v Kristu, jak říká svatý Pavel (srov. Ef 3,3-6). Křesťanské tajemství je tedy toto: velikonoční událost – Kristovo utrpení, smrt, vzkříšení a oslavení - která se nám právě v liturgii svátostně zpřítomňuje, takže pokaždé, když se účastníme shromáždění „v jeho jménu“ (Mt 18,20), jsme do tohoto Tajemství ponořeni.

Kristus sám je vlastním počátkem tajemství církve, svatého Božího lidu, zrozeného z jeho boku probodnutého na kříži. V posvátné liturgii mocí svého Ducha stále působí. Posvěcuje a spojuje církev, svou nevěstu, se svou obětí Otci. Vykonává své naprosto jedinečné kněžství, On, který je přítomen v hlásaném Slově, ve svátostech, v kněžích, kteří je slaví, ve shromážděném společenství a v nejvyšší míře v eucharistii (srov. SC, 7). Takto

podle svatého Augustina (srov. Serm., 277) církev při slavení eucharistie „přijímá Tělo Páně a stává se tím, co přijímá“: stává se Tělem Kristovým, „Božím příbytkem skrze Ducha“ (Ef 2,22). To je „dílo našeho vykoupení“, které nás přetváří k obrazu Kristovu a buduje nás ve společenství.

V posvátné liturgii se toto společenství uskutečňuje „prostřednictvím obřadů a modliteb“ (SC, 48). Církevní obřady vyjadřují víru církve – podle slavného rčení *lex orandi, lex credendi* – a zároveň utvářejí její identitu: hlásání Slova, slavení svátostí, gesta, ticho, prostor, to vše představuje a utváří lid shromážděný Otcem, Tělo Kristovo, chrám Ducha Svatého. Každá bohoslužba se tak stává skutečným zjevením církve v modlitbě, jak připomněl sv. Jan Pavel II. (Apoštolský list *Vicesimus quintus annus*, 9).

Jestliže je liturgie ve službě Kristova tajemství, je zřejmé, proč byla definována jako „vrchol, k němuž směřuje činnost církve, a zároveň zdroj, z něhož vyvěrá veškerá její síla“ (SC, 10). Je pravda, že činnost církve se neomezuje pouze na liturgii, avšak každá její činnost (kázání, služba chudým, doprovázení lidí a jejich aktivit) směřuje k tomuto „vrcholu“. Viděno z opačné perspektivy, liturgie podpírá věřící tím, že je stále znovu ponořuje do Pánovy Paschy, a proto jsou skrze hlásání Slova, slavení svátostí a společnou modlitbu posilováni, povzbuzováni a obnovováni ve své víře a ve svém poslání. Jinými slovy, účast věřících na liturgickém dění je zároveň „vnitřní“ i „vnější“.

To také znamená, že je povolána k tomu, aby se konkrétně rozvíjela v každodenním životě, v jeho celku, v etické a duchovní dynamice, tak aby se slavená liturgie promítala do života a vyžadovala věrný život, připravený uvádět do konkrétní reality to, co bylo prožito při bohoslužbě. Právě tak se náš život stává „obětí živou, svatou a Bohu milou“, v níž se uskutečňuje naše „duchovní bohoslužba“ (Řím 12,1).

Tímto způsobem „liturgie denně buduje ty, kdo jsou uvnitř, v svatý chrám Páně“ (SC, 2), a vytváří otevřené společenství, přijímající všechny. Je totiž naplněna Duchem Svatým, uvádí nás do života Kristova, činí nás jeho Tělem a ve všech svých dimenzích představuje znamení jednoty celého lidského rodu v Kristu. Jak říkal papež František: „Svět to ještě neví, ale všichni byli pozváni na Beránkovu svatební hostinu (Zj 19,9)“ (Apoštolský list *Desiderio desideravi*, 5).

Draží přátelé, dovolme, aby nás vnitřně utvářely obřady, symboly, gesta a především živá přítomnost Krista v liturgii, kterou budeme mít možnost dále zkoumat v následujících katechezích.

2. Liturgická reforma: tradice a vývoj

(generální audience papeže Lva XIV., náměstí sv. Petra 27. května 2026)

Všechno, co kdysi bylo napsáno, bylo napsáno k našemu poučení, abychom z Písma čerpali vytrvalost a povzbuzení, a tak měli naději. Bůh, (zdroj) vytrvalosti a povzbuzení, kéž vám dá, abyste v souladu stejně smýšleli (podle vůle) Krista Ježíše. Tak budete moci svorně a jedněmi ústy oslavovat Boha, Otce našeho Pána Ježíše Krista. (Římanům 15,4-6)

Drazí bratři a sestry,

Ctihodný papež Pius XII. píše v encyklice *Mediator Dei*, že „církev je bezpochyby živý organismus, a jako organismus také ve vztahu k posvátné liturgii roste, dozrává, vyvíjí se, přizpůsobuje a uzpůsobuje časovým potřebám a okolnostem, pokud je zachována neporušenost její nauky“ (č. 59).

V plném souladu s touto zásadou uznává Druhý vatikánský koncil v úvodu konstituce *Sacrosanctum Concilium* jako „svůj zvláštní úkol postarat se také o obnovu a rozvoj liturgie“ (SC 1).

Koncilní zasedání bylo skutečně sjednoceno v úsilí „neustále prohlubovat křesťanský život věřících, lépe přizpůsobit potřebám naší doby instituce podléhající změnám, podporovat všechno, co může přispět k sjednocení všech věřících v Kristu, a posilovat vše, co může být pro všechny pozváním do církve“ (tamtéž).

V onom historickém okamžiku byla silně pocíťována potřeba obnovit rituální formy, jimiž církev po staletí uskutečňovala oslavu Boží a posvěcení křesťanského lidu. Díky liturgickému hnutí dozrálo přesvědčení, později vyjádřené sv. Janem Pavlem II., že „existuje velice úzké a organické spojení mezi obnovou liturgie a obnovou celého života církve. Církev nejen koná, ale sama se vyjadřuje také v liturgii a z liturgie čerpá životní sílu“ (list *Dominicae cenae* 13).

Aby usnadnila věřícím přístup k bohatým darům milosti, které vyvěrají z posvátné liturgie, ukazuje konstituce *Sacrosanctum Concilium* směr velmi vhodně formulovaným a stručným výrokem: „zachovat zdravou tradici a otevřít cestu oprávněnému pokroku“ (SC 23).

Papež Benedikt XVI. v tomto programovém prohlášení koncilních otců rozpoznal „program reformy“, tedy „rovnováhu mezi velkou liturgickou tradicí minulosti a

budoucnosti“, a poznamenal, že „tradice a pokrok jsou často neobratně stavěny proti sobě“, zatímco „ve skutečnosti se tyto dva pojmy spojují: tradice je živá skutečnost, která proto v sobě zahrnuje princip vývoje, pokroku. Je to, jako by řeka tradice nesla svůj pramen v sobě a směřovala k ústí“ (Promluva účastníkům kongresu pořádaného Papežským ateneem sv. Anselma k 50. výročí založení, 6. května 2011).

Koncil potvrzuje legitimitu takového pokroku, zakořeněného v autentické tradici, a rozlišuje v samotné liturgii „složku neměnnou, ustanovenou Bohem“ od „částí podléhajících změnám“, které se „postupem času mohou nebo dokonce musí měnit, jestliže do nich proniklo něco, co docela neodpovídá vnitřní povaze liturgie, nebo jestliže zastaraly“ (SC 21). K takovým změnám docházelo během staletí neustále, aby se věřící mohli prostřednictvím liturgických úkonů plodně účastnit Kristova velikonočního tajemství, které je základem křesťanské víry. Bohoslužba církve tak byla „vtělena“ do kulturních forem každé epochy a dokázala je ovlivňovat, ba dokonce proměňovat. Liturgie byla po staletí hnací silou evangelizace. Dnes musí být tato energie obnovena v kontinuitě s autentickou a živou katolickou tradicí, tedy v dynamice směřující k uvádění věřících do plnosti pravdy.

Chápeme tedy, proč koncilní otcové doporučovali, aby reforma obřadů vždy odpovídala jak „opravdovému a jistému užitku církve“, tak také důrazu na to, „aby nové formy organicky vyrůstaly z forem, které již existují“ (SC 23). Pro dobro celé církve musí každé reformě vždy „předcházet důkladné teoretické zkoumání z hlediska teologického, historického a pastoračního“ (tamtéž). Magisterium koncilu vyzývá, aby se zabránilo zmatku mezi věřícími a odrazuje každého, aby z vlastní iniciativy něco přidával, ubíral nebo měnil (srov. SC 22). Pokrok, o němž hovoří koncilní konstituce, tedy není ohrožením společenství církve; naopak usiluje o jeho posílení a podporu.

Proto vybízím všechny, kdo jsou povoláni připravovat slavení božských tajemství, zvláště kněze vykonávající službu předsedání liturgii, aby vždy zachovávali úctu k textům a předpisům liturgie, která vychází z vnitřního postoje otevřenosti a důvěry v Boha, projevuje pokoru před jeho velikostí a upřímnou věrnost církevnímu společenství.

3. Obřad, znamení, symbol

(generální audience papeže Lva XIV., náměstí sv. Petra 3. června 2026)

Tak došli k vesnici, kam měli namířeno, a on dělal, jako by chtěl jít dál. Ale oni na něho naléhali: „Zůstaň s námi, neboť se připozdívá a den se už nachýlil.“ Vešel tedy dovnitř, aby zůstal s nimi. Když byl s nimi u stolu, vzal chléb, pronesl nad ním požehnání, rozlámal ho a podával jim. (Vtom) se jim otevřely oči a poznali ho. On jim však zmizel. (Lukáš 24,28-31)

Drazí bratři a sestry,

pokračujeme v katechezích na téma koncilní konstituce Sacrosanctum Concilium (SC). Chceme se dnes zamyslet nad některými základními prvky posvátné liturgie, totiž nad obřadem, znamením a symbolem.

II. vatikánský koncil vyšel z bohatého zdroje drahocenné práce liturgického hnutí a pomohl nám odhalit jednu pravdu, která byla velice živě přítomna v povědomí starověké církve a v učení církevních otců. Obřady křesťanské liturgie nejsou vnější obal svátostného tajemství, nahromadění náhodně zvolených obřadů, ale prostředek, jímž nám církev umožňuje dotknout se samotného Božího obdarování. Právě proto nás Koncil zve, abychom pochopili tajemství víry (mysterium fidei), které se uskutečňuje v liturgii prostřednictvím obřadů a modliteb (srv. SC 48).

Obřad nás zapojuje do dobře uspořádané posloupnosti gest a modliteb, která může kontrastovat s naší individuální tendencí ke spontaneitě. Jeho logika však není určena k tomu, aby svobodě nasadila uzdu schémat. Naopak – střízlivá slavnostnost jejich rytmu umožňuje obřadům, aby zabrzdlily horečnatou aktivitu a omezily ji na to, co je podstatné. Tak odhalujeme další rozměr činnosti, která není vypočítaná na efekt a výkon, nýbrž která poskytuje novou zkušenost s časem a prostorem. V obřadech zakoušíme logiku nezištnosti, nacházíme příležitost zastavit se a obnovit srdce, zjišťujeme, že Boží milost nás předchází, učíme se žít rytmem přebývání Svatého Ducha.

Gramatika obřadů je utkána z vlastních liturgických znamení a symbolů. Jak potvrzuje Koncil, „tato znamení značí posvěcení člověka a způsobem každému z těchto znamení vlastním je uskutečňují“ (SC 7). Katechismus katolické církve hlouběji zdůrazňuje hodnotu těchto znamení a připomíná, že „jejich význam má své kořeny v díle stvoření a v lidské kultuře, upřesňuje se v událostech Staré smlouvy a plně se zjevuje v Kristově osobě a díle“ (KKC 1145). Příznačné je to u znamení vody: od počátku stvoření k potopě, od přechodu Rudým mořem k Jordánu až k vodě tryskající z Kristova boku, která se stává svátostným znamením ponoření do jeho smrti a zmrtvýchvstání.

„Znamení“ a „symbol“ jsou pojmy, které jsou často užívány jako synonyma. Ve skutečnosti je znamení symbolické tehdy, je-li s to odkazovat nejen na ideu, ale na komplexní systém významů a hodnot. Například jsme-li pokropeni svěcenou vodou, ožívá v nás povědomí daru, který jsme získali ve křtu, a naše přilnutí k novému životu v Kristu. Zadruhé, symboly mají bytostně praktický charakter, jsou především úkonem, jednáním: prostým a obecně známým, jako je pokleknutí nebo pozdravení pokoje, nebo závažnějším, jako je tomu u klíčových úkonů jednotlivých svátostí. Především však mají symboly jedinečný performativní a proměňující rozměr jak ve vztahu k hmotným prvkům, z nichž sestávají, tak vůči těm, kdo s nimi přicházejí do kontaktu; činí zjevným, dotýkají se srdce i mysli a dávají vzniknout autentickým vztahům v církvi.

V apoštolském listě *Desiderio desideravi* papež František citoval slova Romana Guardiniho a stanovil „první úkol liturgické formace: člověk se znovu musí stát způsobilým pro symboly“ (č. 44). Je třeba, abychom se nechali poučit liturgickými obřady, abychom decentně a bez svévole pečovali o krásu našeho slavení a věnovali se autentické mystagogii. Zkušenost živé a zbožné slavené liturgie ve spojení s přiléhavou mystagogickou katechezí je nejlepší cestou, jak ve všech vzbudit onu otevřenost vůči setkání s Bohem, které se v logice Vtělení může uskutečnit pouze tehdy, zapojí-li se celý člověk: duch, duše i tělo (srv. 1 Sol 5,23)

4. Eucharistické tajemství

(generální audience papeže Lva XIV., náměstí sv. Petra 24. června 2026)

Jako tělo je pouze jedno, i když má mnoho údů, ale všechny údy těla, přestože je jich mnoho, tvoří dohromady jediné tělo, tak je tomu také u Krista. Vy jste Kristovo tělo a každý z vás jeho úd. (1 Korintánům 12,12.27)

Pokračujeme v katechezích o dokumentech Druhého vatikánského koncilu, zvláště o konstituci *Sacrosanctum Concilium* (SC) o liturgii.

Poutníci v bazilice san Pietro in Ciel d'Oro v Pavii u Archy sv. Augustina, *Peregrinatio ad Loca Amoris quo maior nullus ita splendet*, Pavia, Itálie, 27.6.2015.

Když chce svatý Augustin nově pokřtěným vysvětlit tajemství Kristova těla, vychází z úryvku svatého Pavla, který jsme slyšeli: „Vy jste Kristovo tělo a každý z vás jeho úd“ (1 Kor 12,27). A dodává: „Přijímáte své vlastní tajemství. Na to, čím jste, odpovídáte: Amen, a vaše odpověď je jako váš podpis. Je vám řečeno: ‚Tělo Kristovo‘, a vy odpovídáte: ‚Amen‘. Buďte tedy údy Kristova těla, aby vaše amen bylo pravdivé. [...] Buďte tím,

co vidíte, a přijímejte to, čím jste“ (Kázání 272: PL 38, 1247).

Hned poté, co připomíná Ježíšovu Poslední večeři, mluví konstituce o liturgii o eucharistii v podobném augustinovském duchu. Pro křesťany totiž účast na Pánově stole znamená „poučit se Božím slovem a posílit se hostinou těla Páně, aby vzdávali díky Bohu.“ (srov. SC, 48). Tím, že Krista přijímáme v jeho slově a v eucharistii, stáváme se tím, co přijímáme. Stáváme se tělem, jehož hlavou je zmrtvýchvstalý Kristus, sedící po pravici Otce (srov. Kol 1,18), který nám připravuje místo v nebi (srov. Jan 14,3). Eucharistie je tak svátostí přicházejícího království. Je chlebem na cestu, který nás vede k nebeské vlasti až do onoho blaženého dne, kdy „Bůh bude všechno ve všem“ (1 Kor 15,28).

Liturgické shromáždění přináší oběť „nejen rukama kněze, ale i spolu s ním“ (SC, 48). V tomto smyslu je eucharistie podobou duchovní oběti křesťanů (srov. Žid 13,16; Řím 12,1), jako cesta sjednocení s Bohem i mezi sebou navzájem. Účastí na ní se věřící učí „obětovat sami sebe. Prostřednictvím Krista mají den ze dne dorůstat k dokonalejší jednotě s Bohem i mezi sebou“ (tamtéž). Tak nás eucharistie tím, že nás začleňuje do Krista, učí přijímat způsob života samotného Pána Ježíše, poznamenaný nezištným darováním sebe sama. Tento dar nás uvádí do dynamiky jednoty, která nabízí mocný lék

proti silám rozdělení podkopávajícím náš svět, naše společenství, naše rodiny i naše srdce (srov. SC, 47).

Drazí, když se účastníme eucharistie, jsme zváni naslouchat Božímu slovu a žít se u Pánova stolu, kde se on sám obětuje Otci. Tyto dvě části mše svaté, bohoslužba slova a eucharistická bohoslužba, „jsou tak těsně spojeny, že tvoří jediný bohoslužebný úkon“ (SC, 56).

Pokud jde o Boží slovo, je třeba připomenout, že nejde pouze o získání intelektuálních znalostí Písma, ale o přijetí slova „živého a plného síly“ (Žid 4,12), které Bůh adresuje všem a zároveň každému jednotlivě. Toto slovo nás spolu s eucharistickým chlebem živí a posiluje a vede nás od úpadku hříchu k novému životu v Kristu. „Eucharistie nám otevírá porozumění Písmu svatému, stejně jako Písmo svaté osvětluje a vysvětluje eucharistické tajemství“ (Benedikt XVI., postsynodální apoštolská exhortace *Verbum Domini*, 55).

Druhý vatikánský koncil žádal, aby byly poklady Bible otevřeny mnohem štědřeji, aby byl věřícím bohatěji prostřen stůl Božího slova (srov. SC, 51). Liturgická reforma tento požadavek uskutečnila v pokladu, jímž je lekcionář, tedy kniha obsahující všechna biblická čtení pro liturgické slavnosti. Tato šíře byla čerpána z nejčistšího pramene živé tradice, která spojuje věrnost tradici s otevřeností vůči oprávněnému pokroku (srov. SC, 23).

Začátek druhé kapitoly konstituce o liturgii je prostoupen odkazy na velikou řeku tradice, která sahá od církevních otců až k nám. Cituji: „Náš spasitel při poslední večeři, tu noc, kdy byl zrazen, ustanovil eucharistickou oběť svého těla a své krve, aby pro všechny časy, dokud nepřijde, zachoval v trvání oběť kříže a aby tak své milované snoubence církvi zanechal památku na svou smrt a na své vzkříšení: svátost milostivé lásky, znamení jednoty, pouto bratrské lásky, velikonoční hostinu, v níž je požíván Kristus, duše se naplňuje milostí a dává se nám záruka budoucí slávy.“ (SC, 47).

Drazí bratři a sestry, čerpejme s vírou z tohoto pramene božského života a nechme se proměňovat tajemstvím, které slavíme.

5. Modlitba Církve

(generální audience papeže Lva XIV., náměstí sv. Petra 5. srpna 2026)

Při každé příležitosti prostě a modlete se, (jak to vnuká) Duch. Buďte v tom velmi bdělí a vytrvale se modlete za všechny křesťany a také za mne, aby mi bylo dáno pravé slovo, když promlouvám, abych bez okolků zvěstoval tajemné pravdy evangelia.
(Efesaniům 6,18-19)

Bratři a sestry, dobré ráno!

V této katechezi se vrátíme k zamyšlení nad koncilní konstitucí o liturgii *Sacrosanctum concilium* (SC). Dnes se zaměříme na církevní rozměr liturgické modlitby.

Jak nám připomíná apoštol Pavel, je to Duch Svatý, kdo nás učí modlit se. Ode dne Letnic přebývá Duch v církvi a inspiruje veškerou její činnost, především pak modlitbu. Život prvního společenství, zrozeného v Jeruzalémě po Ježíšově smrti a zmrtvýchvstání, je život v Duchu, kterého daroval zmrtvýchvstalý Pán. Jak říká Koncil, „od té doby se církev nikdy nepřestala shromažďovat ke slavení velikonočního tajemství. Přitom předčítala, »co se ve všech částech Písma vztahuje na Krista« (Lk 24,27), slavila eucharistii, v níž se představuje jeho vítězství a triumf nad smrtí, a zároveň vzdávala díky »Bohu za jeho nevýslovný dar« (2 Kor 9,15) v Kristu Ježíši »ke chvále jeho slávy« (Ef 1,12), v síle Ducha Svatého.“ (SC 6)

V naší době, v kontextu převládající mentality zaměřené na výkon a konzum se modlitba může jevit jako cosi zbytečného a směšného. Ve světě, kde se věda a technika tváří, jako by mohly poskytnout veškeré odpovědi, může modlitba vypadat jako nějaký druh úniku. Dokonce i v nemálo křesťanských rodinách se už nepředává zkušenost modlitby a mnozí lidé jsou vystaveni riziku, že ji budou pokládat za jednu z mnoha psychologických technik zaměřených na osobní blaho. Modlitba si však zaslouží, aby byla znovu objevena ve své pravdivosti coby základní rozměr naší lidskosti.

Konstituce Sacrosanctum concilium vzala tento požadavek vážně. Tím byl velice

potěšen papež sv. Pavel VI., který při promulgaci tohoto prvního dokumentu, jež II. vatikánský koncil schválil, prohlásil: „Bůh na prvním místě; modlitba coby naše první povinnost; liturgie jakožto první zdroj božského života, který nám byl dán, první škola našeho duchovního života.“ (promluva ve Svatopetrské bazilice, 4. prosince 1963)

Ranní chvály v kapli Villaggio San Paolo v Benátkách, *Peregrinatio ad Fontem Pacis*, Venezia, Itálie, 28.6.2026.

V této konstituci se výraz „modlitba“ ve skutečnosti vztahuje k veškeré liturgii. Tento pohled je rozhodující, neboť nasměroval liturgickou reformu a dal jí jako nosnou osu aktivní účast věřících. Liturgie se představuje především jako místo setkání, místo iniciativy Boha, který se stává blízkým člověku ve svém Synu, „ve Slově, které se stalo tělem, v pomazaném Duchem Svatým“ (SC 5), Boha, kterému můžeme odpovídat „skrze Krista, s Kristem a v Kristu, v jednotě Ducha Svatého“, což znamená vzdávat díky „v modlitbě, kterou Kristus spolu se svým Tělem přednáší Otcí“ (SC 84).

Proto také velmi intenzivně toužil sv. Pavel VI., aby liturgie hodin, tj. každodenní veřejná modlitba církve, neoddělitelná od eucharistie, skrz naskrz pronikala, oživovala, vedla a byla vyjádřením veškeré křesťanské modlitby a aby účinně živila duchovní život Božího lidu (srv. apoštolská konstituce *Laudis canticum*).

Aby se tato touha naplnila, je nutné, aby byla liturgie hodin stále více přijímána a prožívána v běžném životě všech pokřtěných a společenství. Je tolik lidí, kteří se chtějí naučit modlit, především katechumeni – a právě jim může liturgie hodin nabídnout cestu a školu křesťanské modlitby.

Každého týdne a každého dne se eucharistie a liturgie hodin stávají dechem života církve, který umožňuje kolovat Duchu Svatému v jeho těle. V této modlitbě Kristus „shromažďuje kolem sebe celé lidské společenství, aby spolu s ním zpívalo tento božský zpěv chvály“ (SC 83); takto jsme den za dnem stále více sjednocováni s velikonočním tajemstvím a připodobňováni Jemu.

Jak učí sv. Augustin: „Když mluvíme s Bohem v modlitbě, nesmíme od něho oddělovat Syna; a když se modlí Synovo tělo, ať od sebe neodděluje svou vlastní hlavu; ať je to tedy jeden a týž spasitel svého těla, náš Pán Ježíš Kristus, Boží Syn, který se modlí za nás, který se modlí v nás a ke kterému se modlíme my. Modlí se za nás jako náš kněz; modlí se v nás jako naše hlava; modlíme se k němu jako ke svému Bohu. Poznáváme tedy svůj hlas v něm a jeho hlas v nás.“ (Výklad k 85. žalmu; PL 37,1081)

Ve spojení s eucharistií, jejíž světlo nese dál, posvěcuje liturgie hodin čas našeho každodenního života: ráno začínáme den s vírou a vděčností; v poledne žádáme o sílu věrnosti uprostřed námahy a únavy; večer, když skončíme s prací, doprovázejí nešpory chvíli západu slunce; v noci se ukládáme ke spánku a svěřujeme se Božímu pokoji. Každá liturgická hodina je skutkem naděje: během našeho pozemského putování bdíme a s celou církví očekáváme slavný návrat našeho Pána.

6. Liturgický rok

(generální audience papeže Lva XIV., náměstí sv. Petra 12. srpna 2026)

Tomu, který nás miluje, který nás svou krví zbavil hříchů a udělal z nás královský (národ) a kněze Boha, svého Otce, tomu buď sláva a vláda na věčné věky! Amen. Hle, přichází v oblacích! Každé oko ho uvidí, i ti, kdo ho probodli, a budou pro něj naříkat všechna pokolení na zemi. Ano, amen. Já jsem alfa i omega, praví Pán Bůh, který je, který byl a který přijde, Všemohoucí. (Zjevení 1,5-8)

Drazí bratři a sestry,

pátá kapitola koncilní konstituce *Sacrosanctum Concilium* (SC) je věnována liturgickému roku, tématu, jímž se dnes chceme zabývat, abychom vysvětlili jeho význam v životě každého věřícího.

Nejprve je třeba připomenout, že tento způsob označení cyklu křesťanských svátků jako „liturgický rok“ se v církevním jazyce rozšířil díky dílu Božího služebníka opata Prospera Guérangera (1805–1875).

V encyklice *Mediator Dei* papež Pius XII. uvádí, že nejde o „chladné a netečné znázornění událostí, které patří do minulosti, ani o pouhé [...] připomenutí skutečností z dávných dob. Liturgický rok je spíše sám Kristus, který stále žije ve své církvi a pokračuje v cestě nekonečného milosrdenství, kterou započal [...] v tom smrtelném životě [...], s cílem přivést lidské duše do spojení s jeho tajemstvími a přimět je, aby pro ně žily; tajemství, která jsou věčně přítomná a působící.“ Liturgický rok je tedy třeba chápat jako neustálé oživování díla spásy, které Kristus uskutečňuje v dějinách. Procházením tohoto časového cyklu zůstává Církev v kontaktu s Pánovým vykupitelským působením, takže všichni věřící jsou naplňováni jeho milostí (srov. SC, 102c). Setkání s Ježíšem, který za nás zemřel a vstal z mrtvých, je cílem, o který Církev neustále usiluje, přičemž do středu každého okamžiku klade oslavu velikonočních událostí.

Proto koncilní otcové považují právě neděli, „prvotní sváteční den“, za „základ a jádro liturgického roku“ (srov. SC, 106). V různých moderních jazycích její název dosvědčuje, že se jedná o „*dies Domini*“, „den Páně“. I v těch jazycích, v nichž převládá odkaz na „den slunce“ (*Sunday, Sonntag*), lze tušit spojitost s Kristem: On je totiž pravé „slunce spravedlnosti“, které osvěcuje každého člověka!

Eucharistie v kostele sv. Ludmily v Suché Lozi, neděle, 20.8.2023.

Svatý Jan Pavel II. v apoštolském listu *Dies Domini* (31. května 1998) učí, že neděle je dnem Páně, dnem Církve, dnem člověka a konečně „dnem všech dnů“: „Jelikož je neděle Paschou týdne, v níž se připomíná a zviditelňuje den, kdy Kristus vstal z mrtvých, je také dnem, který odhaluje smysl času. [...] Vycházející ze Vzkříšení protíná lidské časy, měsíce, roky, staletí jako směrová šipka, která jimi prochází a nasměrovává je k cíli, jímž je druhý příchod Krista. Neděle předznamenává den poslední, den *Parusie*“ (č. 75), kdy všichni vstaneme z mrtvých.

K posvěcení neděle je nezbytné slavit eucharistii. Naslouchání Slovu a účast na Kristově Těle s sebou podle otců koncilu přinášejí *convenire in unum* (srov. SC, 106), tedy slavnostní shromáždění věřících. V tomto shromáždění křesťanská komunita zviditelňuje své společenství s Pánem a vydává svědectví o své příslušnosti ke Kristu a své věrnosti Církvi. Toto shromáždění nelze nahradit pouze virtuální přítomností, ani se nesmí omezovat na pouhé pasivní setkání. Liturgické shromáždění se totiž uskutečňuje v aktivní účasti bratří a sester, kteří jsou svoláni, aby „vzdali díky Bohu, který je znovu zrodil ,skrže vzkříšení Krista z mrtvých k živé naději“ (1Pt 1,3)“ (tamtéž).

V této souvislosti vyzývám všechny, aby se snažili zajistit co nejlepší podmínky, aby se mše svaté mohli účastnit i ti, kteří v neděli nemají možnost zanechat práci.

Drazí, liturgický rok, rytmovaný nedělemi, má zajímavou historii, v níž se prolíná víra a zbožnost církve. Již od 2. století po Kristu se totiž k oslavě týdenních Velikonoc přidala oslava Velikonoc ročních, „největšího svátku“ (SC, 102), rozprostírajícího se na „nejradostnější období“ padesáti dnů, vrcholícího Letnicemi a připravovaného postním obdobím s kajícím charakterem (srov. SC, 109). Rozvoj vánočního cyklu, k němuž došlo později podle vzoru velikonočního cyklu, umožnil znovu prožívat tajemství vtělení Božího Slova, jeho narození a jeho zjevení světu. Církev poté do jednotlivých období zařadila úctu k blahoslavené Panně Marii, „nerozlučně spojené se spásným dílem svého Syna“ (SC, 103), a „památku mučedníků a ostatních svatých, kteří [...] v nebi zpívají Bohu dokonalou chválu a přimlouvají se za nás“ (SC, 104).

Liturgický rok tak ve svátostné podobě znovu předkládá pedagogiku dějin spásy a vede věřící od očekávání Mesiáše k plnosti velikonočního tajemství a k očekávání budoucí slávy. V něm církev slaví spásnou aktuálnost Kristova tajemství a umožňuje věřícím, aby se na něm stále hlouběji podíleli. Proto je liturgický rok inspirujícím principem a základním rámcem každé pastorační činnosti.

7. Posvátná hudba

(generální audience papeže Lva XIV., náměstí sv. Petra 19. srpna 2026)

Kristova nauka ať je u vás ve své plné síle: moudře se navzájem poučujte a napomínejte. S vděčností zpívejte Bohu z celého srdce žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Cokoli mluvíte nebo konáte, všechno (dělejte) ve jménu Pána Ježíše a skrže něho děkujte Bohu Otci. (Kolosanům 3,16-17)

Drazí bratři a sestry,

šestá kapitola konstituce *Sacrosanctum concilium* (SC) II. vatikánského koncilu je věnována posvátné hudbě. Uvádí: „Církevní hudební tradice představuje nedocenitelný poklad, který vyniká nad ostatní umělecké projevy především tím, že je to bohoslužebný zpěv, vázaný na slova liturgie, a tak tvoří nezbytnou nebo integrující součást slavné liturgie,“ (SC, 112) a upřesňuje: „Liturgická hudba bude tedy tím posvátnější, čím těsněji bude spjata s liturgickým děním, ať vroucnějším vyjádřením modlitby nebo sjednocením srdcí, ať tím, že posvátným obřadům dodá slavnostnější ráz.“ (*tamtéž*)

Zde nacházíme jádro koncilního učení, které potvrzuje a prohlubuje *služebnou funkci* hudby v liturgii, již zdůraznil svatý Pius X. v motu proprio *Inter sollicitudines* (22. listopadu 1903). Hudba je totiž součástí liturgického dění a není pouhou ozdobou slavnosti. V liturgii zpívat a hrát znamená modlit se, naladit své srdce na srdce sester a bratří i na Boha, a to v aktivní účasti na slaveném tajemství. Hudba zejména vyjadřuje citovou dimenzi modlitby, jak uvádí svatý Augustin: „*Cantare amantis est*“, tj. „Zpívat přísluší tomu, kdo miluje“ (Sermo 336, 1). To je velmi důležité, protože pomáhá otevřít srdce Božímu působení v milosti a nechat se

jím formovat.

Zpěv navíc podporuje společenství. Prostřednictvím symfonie hlasů přispívá ke sjednocení duší, překonává rozdíly mezi lidmi a spojuje všechny ve chvále Bohu. Stává se tak zjevením církve, hmatatelným projevem společenství, které patří k její samotné podstatě.

Z hlubokého teologického významu posvátného zpěvu jako nedílné součásti liturgického dění vyplývají určité požadavky. Prvním z nich je, že bez ohledu na módní trendy či konkrétní vkus autorů musí zpěv na všech úrovních odpovídat tomu, co je pro daný slavnostní okamžik nejvhodnější. Forma, zejména ve svém melodickém aspektu, musí být zároveň vznešená a jednoduchá, vysoké hudební kvality a snadno proveditelná, zejména pokud je určena ke zpěvu celým shromážděním (srov. SC 121).

Ze stejného důvodu koncil doporučuje, aby i texty byly přiměřené, hluboké a zároveň snadno srozumitelné, inspirované především Písmem svatým, liturgickými knihami a duchovní tradicí církve. Na to je třeba dbát, aby zůstala živá a rostla dynamika vyjádřená ve starobylém principu „*lex orandi, lex credendi*“, tedy že zákon modlitby je také zákonem víry.

Sacrosanctum concilium věnuje značný prostor tématu činné účasti věřících (srov. č. 114). Ta „musí být chápána [...] na základě většího uvědomění si slaveného tajemství a jeho vztahu ke každodennímu životu“ (Benedikt XVI., apoštolská exhortace *Sacramentum caritatis* 52) v „duchu trvalého obrácení, které má vyznačovat život všech věřících“ (*tamtéž*, 55). Pokud jde o konkrétní způsob, jakým se to může

uskutečnit prostřednictvím specifické role posvátné hudby, konstituce nabízí jasnou odpověď: „K podpoření činné účasti se mají pěstovat aklamace věřících, odpovědi, zpěv žalmů, antifony, písně“ a „posvátné ticho“ (SC 30) a vybízí každého, ať už je to služebník nebo věřící, aby činil „jenom to, ale i všechno to, co mu přísluší z povahy věci a podle liturgických předpisů“ (SC 28), a to v harmonické rovnováze mezi různými službami, jednotlivými příspěvky a okamžiky ticha.

Koncil dále přikládá velký význam gregoriánskému chorálu, aniž by však z bohoslužby vylučoval jiné druhy posvátné hudby. Zvláštní pozornost je věnována také píšťalovým varhanám (srov. SC 120), zatímco použití jiných nástrojů je povoleno, „pokud se hodí k posvátné službě nebo se pro ni dají přizpůsobit, pokud jsou ve shodě s důstojností chrámu a pokud skutečně přispívají k duchovnímu povznesení věřících“ (SC 120). Tématem, které je koncilní reformě velmi blízké, je inkulturace, a to i v oblasti posvátné hudby. Zejména v souvislosti s hudebními tradicemi různých kultur se zdůrazňuje, jak je důležité brát je vážně v úvahu jako součást náboženského a společenského života lidí. Doporučuje se proto na jedné straně zavést u všech odpovídající „výchovu k náboženskému cítění“ (srov. SC 119) a na druhé straně „v míře možností [...] podporovat tradiční hudbu těchto národů jak ve školách, tak při bohoslužbě“ (srov. *tamtéž*).

Zvláštní úloha je v liturgickém kontextu přiznána *schola cantorum*, pastoračnímu nástroji, jehož podpora se doporučuje, s úkolem „dbát o správné provádění jím vyhrazených částí podle různých druhů zpěvu a napomáhat činné účasti věřících“ (Posvátná kongregace pro obřady, instrukce *Musicam sacram*, 19). Za tímto účelem je skladatel posvátné hudby povolán znát a chránit hudební dědictví církve a nechat se jím inspirovat k tvorbě nových skladeb ve službě liturgii, s ohledem na současnou emocionalitu a různé kulturní tradice, aby tak „očistil bohoslužbu od nevkusných slohových forem, od nedbalých způsobů vyjadřování, od laických hudebních i textových adaptací, které málo odpovídají vznešenosti slaveného úkonu, a zajistil tak důstojnost a kvalitu forem liturgické hudby“ (svatý Jan Pavel II., *Chirograf o duchovní hudbě*, 22. listopadu 2003, 3). Ze všech těchto důvodů doporučují otcové Koncilu podporovat vzdělávání a provozování posvátné hudby „v seminářích, noviciátech a učilištích mužských i ženských řeholí a v ostatních katolických ústavech a školách“ (SC 115) a zajistit hudebníkům a zpěvákům pevnou liturgickou přípravu (srov. *tamtéž*).

Drazí bratři a sestry, církevní otcové přikládali liturgickému zpěvu, který je symbolem církevního společenství, velkou důležitost. Můžeme proto zakončit těmito krásnými slovy svatého Ignáce z Antiochie: „A vy všichni, jeden jako druhý, se staňte jedním sborem! Tak budete ve své svornosti sladění, v jednotě přijmete Boží tóninu a jedním hlasem budete skrze Ježíše Krista zpívat Otci, aby vás vyslyšel a podle vašich dobrých skutků poznal, že jste údy jeho Syna.“ (List Efezanům 4,2)

POSELSTVÍ PAPEŽE LVA XIV. K SVĚTOVÉMU DNI MODLITEB ZA PÉČI O STVOŘENÍ

1. září 2026

*„Zkují své meče v radlice
a svá kopí ve vinařské nože“ (Iz 2,4)*

Drazí bratři a sestry!

Náš Pán Ježíš Kristus přišel, abychom měli život a měli ho v hojnosti (srov. Jan 10,10). Tento dar života leží v samotném srdci našeho poslání učedníků a našeho společného povolání budovat civilizaci lásky. Když slavíme Světový den modliteb za péči o stvoření, jsme znovu vyzýváni, abychom rozjímali o daru života a chovali v úctě zemi, která jej udržuje, neboť to jsou hmatatelné způsoby, jak vzdávat chválu našemu Stvořiteli.

Dnes jsme svědky mnoha krizí a velkého lidského utrpení. Zároveň se zdá, že narušování harmonické rovnováhy stvoření se zrychluje. Tyto jevy spolu souvisejí; jsou jediným voláním po uzdravení a míru, které vychází ze zraněného světa.

Bůh života, zjevený v Ježíši Kristu, nabízí pokoj, který svět nemůže dát: „Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám“ (Jan 14,27). Tento pokoj není ani povrchní, ani pomíjivý; vyvěrá z vytrvalé Kristovy lásky a z jeho péče o každého člověka.

Tento příslib pokoje však stojí v ostrém kontrastu s realitou, kterou vidíme v mnoha částech světa. Prorok Izajáš mluvil o době, kdy národy „zkují své meče v radlice“ (Iz 2,4), čímž promění to, co ničí život, v to, co jej udržuje. Dnes jsme však příliš často svědky pravého opaku, neboť úsilí je nadále zaměřeno na násilí a válku.

Válka zanechává rány, které sahají daleko za bojiště. Bere životy, trhá rodiny a nutí miliony lidí opouštět své domovy, čímž prohlubuje strach, nespravedlnost a rozdělení (srov. Gaudium et spes, 77–82). Válka po sobě také zanechává sociální a ekologickou spoušť, která přetrvává po generace. Vzájemné působení ozbrojených konfliktů a znehodnocování životního prostředí navíc často vytváří začarovaný kruh, který ničí ekosystémy, znečišťuje základní zdroje, jako jsou vzduch a voda, a podkopává

potravinové zabezpečení. To dále prohlubuje chudobu, nerovnost a nové sociální napětí, které může přispět ke vzniku dalších konfliktů.

Válka navíc způsobuje rány, které poškozují celou tkáň života a škodí nejen jednotlivým lidem a společenstvím, ale také širší síti jejich vztahů s celou lidskou rodinou a jejich souladu se stvořením. Odhaluje hlubší selhání v životě podle Božího obrazu a podoby, v respektování života a v péči o zemi, která nám byla svěřena. Nejde pouze o politické selhání, ale také o selhání morální a duchovní. Válka, zakořeněná v pokřivených touhách a zneužití lidské svobody a moci, je protisvědectvím evangeliu pokoje.

Výše zmíněné krize vyžadují nejen odpovědnost, ale také obrácení srdce, které přinese ovoce v podobě hlubší věrnosti Bohu, vzájemné lásky a úcty k daru stvoření. Nesoulad, který ve světě vidíme, jako je násilí, nespravedlnost a ekologická degradace, totiž není pouhým důsledkem chybných systémů nebo struktur; je „příznakem hlubšího rozpolcení, které je zakořeněno v samotném lidstvu“ (srov. *Gaudium et spes*, 10). Lidské srdce je totiž místem, kde se odehrávají nejhlubší zápasy a kde se projevuje náš padlý stav. Není pouze sídlem emocí, ale středem lidské osobnosti – místo, kde se sbíhají rozum, touha, vůle a svědomí. Právě zde zápasíme s protichůdnými touhami v našem nitru: mezi láskou a lhostejností, pravdou a iluzí, spravedlností a nespravedlností (srov. *Jak 1,14–15*). Rány války a degradace země jsou tedy hluboce spojeny se stavem lidského srdce. Konflikty, které sužují lidstvo, jsou v mnoha ohledech vnějším vyjádřením vnitřního nesouladu a rozdělení. Když je srdce pokřivené, vztahy trpí a struktury, které budujeme, začínají tento nepořádek odrážet.

Papež Benedikt XVI. nám připomněl, že „vnější pouště ve světě rostou, protože vnitřní pouště se staly tak rozsáhlými“ (Homilie při slavnostním zahájení petrovské služby, 24. dubna 2005). To nás vede k uznání, že to, co je zlomené kolem nás, je nějakým způsobem zlomené i v nás. Chceme-li proto vybudovat pokojnou společnost, musíme nejen reformovat struktury, ale také obnovit svá srdce. Hluboce zakořeněné příčiny konfliktů a vykořisťování stvoření pramení z etické a kulturní krize, která zahrnuje ztrátu smyslu pro meze, touhu po nadvládě, honbu za okamžitým ziskem a neschopnost rozpoznat Bohem danou důstojnost každého člověka.

Prorocká výzva ke „zkutí mečů v radlice“ (*Iz 2,4*) proto není jen vizí pro národy, ale výzvou pro každého člověka. Zve nás, abychom to, co škodí, proměňovali v život. Této proměny však nelze dosáhnout pouze vnější změnou. Ve spolupráci s Boží milostí vyžaduje hlubší osobní i společné obrácení – návrat k Bohu, který nově uspořádá naše touhy, uzdraví naše rány a pomůže nám růst ve ctnosti.

Bez této vnitřní proměny zůstane mír křehký a krátkodobý. Kde se však srdce obnovují, začínají se otevírat nové možnosti. To, co se používalo k ničení, lze přesměrovat k životu, k péči o chudé, k nasycení hladových a k ochraně stvoření. To je cesta opravdového ekologického obrácení, na níž se účinky našeho setkání s Ježíšem Kristem stávají zřejmými v našem vztahu ke světu kolem nás (srov. *František, Laudato si'*, 217). Pokoj tedy začíná v srdci a šíří se navenek do našich vztahů, společenství a do celého světa.

Ačkoli jsou výzvy před námi obrovské, Bůh nás nenechává bez prostředků k uzdravení a proměně. Namísto válečných zbraní nám Bůh pokoje dává sílu uzdravovat, usmiřovat a budovat civilizaci lásky. Tímto způsobem jsme voláni, abychom chránili mnohé

„ekosystémy“, které nám byly svěřeny: ekosystémy stvoření, lidských vztahů i samotného lidského srdce.

Představme si svět, v němž by energie, které jsou v současnosti vynakládány na válku, byly nasměřovány k integrálnímu lidskému rozvoji, k překonávání chudoby, ochraně lidské důstojnosti a usmíření rozdělených národů. Taková vize odráží víru v příchod Božího království.

Skutečnými nástroji pro budování míru nejsou ničivé zbraně, nýbrž pravda, dialog, trpělivost, добрota, spravedlnost, milosrdenství, porozumění, péče a láska. Tyto hodnoty vyvěrají ze srdcí formovaných evangeliem a posilovaných Boží milostí. Pouze tyto vlastnosti mají moc proměňovat jednotlivce, obnovovat společenství a uzdravovat rány našeho světa.

Drazí bratři a sestry, cesta před námi je jasná, i když není snadná. Jsme voláni k tomu, abychom nechali obnovit svá srdce, abychom mohli usilovat o pokoj a pečovat o stvoření. Písmo nám říká, abychom střežili svá srdce, neboť z nich vychází vše, co děláme (srov. Přísl 4,23).

Přijmeme-li tento úkol s pokorou a vírou, staneme se spolupracovníky na Božím díle obnovy. Budeme pomalu, ale jistě kráčet od pouště k zahradě, od rozdělení ke společenství a od násilí k pokoji.

Kéž nám Pán udělí odvahu kráčet po této cestě, aby v naší době byly meče skutečně překovány v radlice, zaslíbení evangelia zapustilo v našem světě hlubší kořeny a Kristův pokoj zavládl nad celým stvořením.

Ve Vatikánu, 15. srpna 2026,
o slavnosti Nanebevzetí Panny Marie.

Leone PP. XIV

P. PROF. THDR. RICHARD ČEMUS, S.J.

(2. září 1954 – 13. srpna 2026)

IN MEMORIAM

Narodil se 2. září 1954 v Praze v komunistickém režimem perzekvované rodině. Jeho otec byl vězněn za činnost v katolickém studentském hnutí (Akademická Liga, Katolická akce, Hnutí rodina) a spolupráci s Josefem Zvěřinou a Oto Mádrem. Rodina odešla r. 1970 do exilu do Západního Německa. Středoškolské vzdělání získal v západním Berlíně a v bavorském Fürstentfeldbrucku. Po maturitě procestoval americký kontinent (1975/76) a pomáhal v katolických misích v Latinské Americe a českým jezuitům v Montrealu.

V roce 1976 nastoupil do arcidiecézního semináře ve Freiburgu im Breisgau. Filosoficko-teologická studia absolvoval ve Freiburgu a v Salzburku. V roce 1982 odešel do československé Papežské koleje Nepomucenum v Římě a na Papežské lateránské univerzitě pokračoval u prof. Karla Skalického ve studiích teologie. V roce 1983 vstoupil do Tovaryšstva Ježíšova. Dvouletý noviciát absolvoval v Janově. První sliby skládal v Neapoli. V letech 1985–1989 žil v mezinárodní koleji del Gesù v Římě a na Papežském orientálním institutu pokračoval ve studiu teologie se specializací na ruskou křesťanskou filosofii. V roce 1991 obhájil u profesora Tomáše Špidlíka doktorskou práci.

Na kněze byl vysvěcen 29. května 1988 papežem Janem Pavlem II. ve Svatopetrské bazilice. Během studií spolupracoval s českými jezuity v Londýně. V roce 1990 byl povolán do Státního sekretariátu Svatého stolce a vyslán na nunciaturu do Moskvy (1991–1993). Po návratu do Říma roku 1993 se stal vicerektorem Centra Aletti v Římě a současně nástupcem emeritovaného profesora Tomáše Špidlíka na katedře spirituality křesťanského Východu na Papežském orientálním institutu. Po posledních slibech, které složil 14. dubna 1996 u Sv. Ignáce v Praze, převzal funkci rektora Papežské koleje Russicum, kterou zastával do roku 2001. V tomto období dále přednášel na Papežském orientálním institutu a jako hostující profesor v Olomouci a v běloruském Minsku, v letech 2008–2010 jako hostující profesor na Papežské lateránské univerzitě a Papežské univerzitě sv. Tomáše (Angelicum) ad. V Papežské koleji Nepomucenum v Římě sloužil v letech 2007–2013 jako spirituál. Dále působil jako řádný profesor na fakultě církevních věd na Papežském orientálním institutu v Římě. Specializoval se na slovanskou spiritualitu a rozvíjel dílo a myšlenky kardinála Tomáše Špidlíka. Od počátku svého pobytu v Římě spolupracoval s českou sekci Vatikánského rozhlasu. Je autorem řady studií, zejména z oblasti východní spirituality a duchovní interpretace současné kultury. V r. 2022 byl emeritován. Zemřel ve čtvrtek, 13. srpna 2026 v Praze. Je pohřben na Olšanských hřbitovech.

Matka Courage

P. Čemus, někdejší rektor Papežské koleje Russicum, představuje pustiměřským poutníkům *Ad limina apostolorum* dějiny koleje a Papežského Orientálního Institutu, kostel sv. Antonína poustevníka, 10. června 2007

Často se dnes mluví o roli žen v církvi a ve společnosti. Stále se však nedoceňuje, jakou „roli“ připadlo „hrát“ mnohým ženám za komunistické diktatury v naší zemi, zejména ženám „muklů“, tedy mužů „určených k likvidaci“. Že tyto „role“ nebyly tak spektakulární, aby vydaly na materiál do pořadu „Příběhy dvacátého století“, nebo na vyznamenání presidentem, nemění nic na jejich hodnotě, syrovosti a tragice. Jeden takový příběh znám zblízka.

Jmenovala se Marie a narodila se v Praze 5. listopadu 1929 v rodině stavitele a architekta na Žižkově. Dorůstala za války. Po válce ji duchovně formovala Mariánská družina pod vedením jesuity Františka Mikuláška a už jako středoškolačka patřila do okruhu prof. Růženy Vackové a Josefa Zvěřiny, který se stal jejím duchovním vůdcem. Maturovala na gymnasiu na Sladkovského náměstí a jejím životním snem bylo, stát se lékařkou. To však bylo už po „vítězném únoru“ 1948. Komunistická komise rozjařených svazáků ji napsala do posudku „fanaticky nábožensky založená“. A tak navzdory maturitnímu prospěchu z medicíny nic nebylo. Nevzdala se. Přihlásila se na Teologickou fakultu v Dejvicích. Stačila však absolvovat jen tři semestry. Noví mocipáni nejstarší fakultu z Karlovy university roku 1950 nejdříve vyňali a následně r. 1952 odsunuli do Litoměřic. Laiky vyloučili. Tím pro Marii universitní studium definitivně skončilo. V té

době se na studentské mši u Nejsvětějšího Salvátora seznámila s právě promováním strojním inženýrem Miloslavem a 1. prosince roku 1951 se vzali.

Miloslav byl vedoucím kroužků České ligy akademické na Technické vysoké škole a úzce spolupracoval s Otou Mádrem a Josefem Zvěřinou ve společenství „Rodina“, jejíž aktivní členové postupně mizeli za mřížemi. Ačkoliv ústava garantovala náboženskou svobodu, stačilo být aktivním katolíkem a sdružovat se, aby člověk tak zvaně podrýval socialistické zřízení. Vykonstruovaným procesem se tak stal politickým vězněm za velezradu podle § 231. Na Miloslava došlo dne 25. března 1954, na svátek Zvěstování Panny Marie, kdy byl při cestě na ranní mši sv. zatčen. To už měli mladí manželé roční dítě a druhé čekali. Následovala vyšetřovací vazba v Ruzyni, kde mu marně navrhovali okamžitý návrat domů výměnou za podpis, zavazující ke spolupráci. Když odmítl, následoval soud na Pankráci. Obžaloba zněla: velezrada a špionáž pro Vatikán. Zůstala z toho velezrada a za tu dostal Miloslav deset let. Marie nedala na vystrašeného obhájce, který ji zapřísahal neriskovat, že mu ještě přidají a zvolala na manžela, aby se odvolal. Svou kuráží dosáhla, že mu trest zmírnili na sedm let. To vše prožívala Marie těhotná.

Bylo jí 25 a čekalo ji prožít ta nejlepší léta mladé ženy jako sedm biblických hubených let, opuštěná, bez podpory manžela, sama s dvěma dětmi. V jistém smyslu to měla ona „na svobodě“ horší než on za mřížemi opavském kriminálu, kam ho deportovali k výkonu trestu, aby byl hodně vzdálen od rodiny. V první řadě tu byla otázka z čeho žít. Nebála se jít až za ministrem Plojharem, aby ji na to odpověděl. Samozřejmě ji nepřijal. Její na smrt nemocný otec, vyvlastněný živnostník, si šel přivydělávat, aby vypomohl. Ve schránce čas od času našla obálku od přátel, kteří se na rodinu složili. Bratr z Německa anonymně

posílal balíky s jídlem a šatstvem. Přesto nezbylo než hledat si práci. Jenže pro ženu kriminálního se nenašla lepší než mazání výhybek na Masarykově nádraží, tehdejší Prazestřed. S vděčností po letech vzpomínala na kolomazí zašpiněné výhybkáře, kteří se s ní dělili o svačinu a oslovovali ji Milostpaní. Kádrovák ji naopak sliboval lepší místo, necháli se ovšem rozvést od svého manžela – nepřítele socialistického zřízení. Odolala. Když si všimli, že umí německy, francouzsky i rusky, dali ji nakonec do informací. V nikotinem a vulgaritami prosáklém ovzduší tam vydržela celá léta manželova věznění. a i léta potom. Jediným světlem v dlouhých, nočních i nedělních službách bylo, že díky obětavosti starší sestry Libuše, děti nevyrůstaly jak bezprizorní – s klíčem od bytu na krku.

Párkrát za rok byly vězňům povoleny návštěvy. I to bylo drama. Jednou dorazila Marie s dětmi do Opavy večer, aby byla ráno ve věznici v přesně stanovený čas. V zamluveném pensionu ji odmítli: museli prý náhle ubytovat fotbalové mužstvo! Strávila by noc na lavičce v parku, kdyby se nad mladou matkou s dětmi nesmilovala cizí žena z přilehlého činžáku, která je pozorovala z okna... Návštěvou však drama nekončilo: Jak nepozorovaně prostrčit muži eucharistii v krajíci chleba štěrbínou mezi skly, která dělila odsouzeného od rodinných příslušníků, ještě k tomu pod stálým dozorem bachařů? Jak sdělit to důležité, nikoho nejmenovat, nikomu neuškodit, v první řadě ne vězni samotnému, který za minimální přestupek mohl jít třeba na týden do korekce, do studené samoty o chlebu a o vodě? A jak manžela přes vlastní smutek na duši přesto potěšit?

I zde projevila Marie kuráž, která se podle svědectví spoluvězně Zdeňka Kádi Zeleného, který byl přítomen, stala v opavské věznici legendární. Marie totiž nečekaně vstala, uchopila dcerku a vši silou ji vyšvihla nad skleněný předěl, do náručí otce. Sklo však bylo příliš vysoké a roztříštilo se o nohy dítěte. Všichni strnuli. Znamenalo to téměř jistou korekci pro Miloslava. Hrobové ticho prolomil Mariin hlas, nikoliv však omluvou, ale výhružkou na adresu náčelníka: „Bude-li za to můj muž jakkoliv trestán, půjdu si stěžovat na ministerstvo vnitra“. Episoda zůstala bez následků.

Léta se vlekla. Roku 1960 se Miloslav po bezmála sedmi letech konečně vrátil domů. Oficiálně na amnestii. Nebyl to však, než jen jiný způsob pokračování trestu: Práce pomocného dělníka, sledování, opakované zatčení. Tedy žádný happy end. Ta dlouhá léta neustálého boje o hmotné a morální přežití Marii podlomila zdraví a poznamenala veškerý další život její rodiny. Bůh od ní mnoho žádal a ona se nezdráhala. Měla až s troufalostí hraničící důvěru v Boží pomoc a to i, ba právě, v bezvýchodných situacích, které ani v jejím dalším životě nechyběly. Engagement manželů v díle pokoncilové obnovy a Klubu politických vězňů K 231 způsobil, že se s nástupem normalizace začalo nad nyní pětičlennou rodinou opět smrákat. Hrozilo anulování rehabilitace, kterou v osmašedesátém dosáhli, ztráta zaměstnání a znemožnění studia dětí.

Poslední Mariino dítě, syn Michael, nepřežil ve výrech okupace porod, když primář utekl od rodičky na krizovou stranickou schůzi. Z cest do zahraničí se i po sovětské okupaci Miloslav s Marií vrátili, ačkoliv je přemlouvali zůstat. Byli příliš spjati s českou církví. Zdráhali se až do roku 1970. Pak ale nezůstal než „exil“ který žili jako to, co doslovně znamená - vyhnanství... To by však bylo na další vyprávění. 20 let po pádu komunismu jsem chtěl jen vzpomenout — zástupně za mnohé neznámé —, ženu jednoho muže, kteří přispěli k tomu, že totalitní režim nezvítězil a my že dnes žijeme ve svobodě. Oba zemřeli roku 2005. Letos, 5. listopadu, by bylo Marii 97 let. Jak jsem je znal? Miloslav byl můj otec, Marie má matka.

VĚŘÍM VE SPOLEČENSTVÍ SVATÝCH

1. ZÁŘÍ - SV. JILJÍ, opat

Pocházel údajně ze zámožnější rodiny v Athénách v Řecku. Možná již jako dítě slyšel o blahoslavenství chudých v duchu, kterým Ježíš přislíbil Boží království. Pravdou je, že šel cestou, na kterou se toto blahoslavenství vztahuje. Snaha o co největší zisky ovládala lidi tehdy jako dnes. Jiljí přesto od dětství vynikal svou štedrostí, která je připomínána příběhem o tom, jak cestou do školy svým svrchním oděvem obdaroval žebráka. Po smrti rodičů rozdal zděděný majetek a aby ušel vděčnosti, odplul do Gallie. Z této cesty je vzpomínána bouře, která poděsila i zkušené námořníky, ale Jiljího klid pramenil z důvěry v Boha. Z přístavu v Marseille zamířil

do Arles, kde přispěním biskupa Césaria po dva roky získával vzdělání v duchovní oblasti. Další jeho kroky vedly do lesnatého okolí řeky Garudy, kde se setkal s poustevníkem Vardemem, který byl nějakou dobu jeho učitelem. Za čas ale Jiljí odešel hledat větší samotu směrem na jih a usadil se v blízkosti pobřeží při ústí řeky Rhony v nimesském kraji. Za obydlí si zvolil jeskyni, u níž našel pramen. Příhodné místo, po jakém toužil, nezaručovalo však poklidné oddávání se modlitbě a prožíval zde mnohé duchovní zápasy. Tyto boje a modlitby údajně obětoval za svět z něhož odešel. Legendární vyprávění o ochočené lani, jejímž mlékem se živil, z ní učinilo světcův výrazný atribut. Tato laň se stala i příčinou objevení Jiljího a jeho dalšího povolání. Visigotský král Flavius Wamba se na lovu, při pronásledování laně, dostal k poustevníkově jeskyni, kde po zvířeti údajně některý z lovců vystřelil šíp, který však zasáhl Jiljího, u něhož laň hledala ochranu. Příhoda měla pokračování v přátelství krále s poustevníkem, které vedlo k založení kláštera, v němž Jiljí dal mnichům řeholní pravidla sv. Benedikta. Klášter se stal požehnáním pro široké okolí. Jiljí přijal kněžské svěcení a vedl bratry jako opat. Aby se na klášter vztahovala apoštolská ochrana, putoval do Říma. Další legendární vyprávění není věrohodné a není znám ani rok světcova úmrtí. Podle Fr. Ekerta se v r. 721 ještě vracel z Orleansu do kláštera zpustošeného od Arabů, ale podle martyrologia v té době již dávno nežil. Některé životopisy uvádí jeho úmrtí v blízkosti roku 700. Kolem jeho kláštera vzniklo město Saint-Gilles. S šířením úcty sv. Jiljí také souvisí jeho zařazení mezi tzv. 14 pomocníků. V naší zemi mezi významné chrámy zasvěcené sv. Jiljí patří kostel na Starém Městě v Praze, založený kolem r. 1210 a další v Třeboni, uváděný za farní již r. 1280 (u

něj je od r.1367 klášter augustiniánů). Část světcových ostatků v r. 1356 obdržel Svatovítský chrám v Praze.

2. ZÁŘÍ - SV. JUSTUS, biskup

Pocházel z Lyonu ve Francii. Asi roku 350 byl zde jmenován biskupem a v této hodnosti působil přes 30 let. Vynikal štedrostí a láskou k chudým. Ani v láskyplné pastýřské péči, ani v sociální iniciativě nebyl nikterak jednostranný. Charitativní péči o chudé a opuštěné vykonával souběžně s vyučováním víry a přípravou na věčnost. Šlo mu vždy jak o tělesné, tak i o duchovní potřeby. Byl obzvláště horlivý ve věci čistoty víry a získávání duší pro Krista. To mu však přinášelo i mnoho nepříjemností a utrpení. Věřit, či nevěřit druhým? Biskup Justus měl možná nedostatek prozíravosti, asi si to později myslel a vyčítal. Podstatné je, že vždy chtěl největší dobro. Justus se v roce 381 účastnil synody v Aquileji a již mnoho let byl na biskupském stolci v Lyonu, když ho zranilo oklamání úředníky. Kdyby šlo jen o něj, tak by mu to tolik nevadilo, ale šlo o život chudáka. A to ho dotlačilo k rezignaci. Nešťastná událost začala tím, že pomatený muž, který zřejmě někoho zabil, ač se někde mluví pouze o poraněných lidech na ulici, hledal úkryt nebo azyl v kostele při oltáři. Zde byl pod ochranou a nikdo mu nemohl nic udělat, pokud ho biskup nevydá. Ten to samozřejmě zprvu odmítal. Ale jak dlouho může ten muž vydržet zde pod ochranou a nevycházet? Bylo přece důležité mu odpustit. A úředníci se zavazovali, že mu neublíží a že jim jde o dobro. I dav před chrámem byl ochotný slíbit všechno, jen když jejich provinilec vyjde ven. Biskup Justus se nechal nakonec přesvědčit k vydání násilníka, ale jen tento muž vyšel ven, byl zabit. Justus si přičítal vinu, složil kvůli ní svůj úřad a jako kající odešel do Egypta v doprovodu lektora Viatora. V hornoegyptské poušti se připojil k mnišskému společenství. Dle některých to bylo v roce 382 a zemřel r. 390. To však není doloženo a je pouze jisté, že žil v roce 381, kdy se účastnil synody a teprve později se vydal do Egypta. Z toho vychází i údaj v martyrologiu. Jeho ostatky byly přeneseny z Egypta v V. století. Lyonská diecéze slavila toto přenesení 4. srpna.

3. ZÁŘÍ – ŘEHOŘ VELIKÝ, papež

Řehoř byl biskupem Říma v letech 590 až 604 a vysloužil si od tradice titul *Magnus* - Veliký. Řehoř byl opravdu velký Papež a velký učitel církve! Narodil se v Římě kolem roku 540 v bohaté patricijské rodině *gens Anicia*, která se vyznačovala nejen urozeností, ale také přilnutím ke křesťanské víře a ke službě Svatému stolci. Z této rodiny vzešli dva papežové: Felix III. (483-492), Řehořův prapraděd a Agapitus (535-536). Dům, ve kterém Řehoř vyrostl, stál na *Clivus Scauri*, obklopen velkolepými budovami, které svědčily o velikosti antického Říma i duchovní síle křesťanství. Vznešeným křesťanským cítěním ho inspirovaly příklady rodičů Gordiana a Silvie - oba dva jsou uctíváni jako svatí - a jeho dvou tet z otcovy strany, Emiliany a Tarsilie, které žily ve vlastním domě jako zasvěcené panny na společně sdílené cestě modlitby a askeze. Řehoř brzy nastoupil úřednickou

kariéru, kterou se ubíral také jeho otec, a roku 572 dosáhnul vrcholu, když se stal prefektem města. Toto pověření, komplikované neveselou dobou, mu umožnilo věnovat se rozsáhle všem druhům administrativních problémů, z nichž vytěžil mnohá osvícení pro své budoucí úkoly. Zůstal mu zejména hluboký smysl pro pořádek a disciplinu. Když se stal papežem, navrhnul biskupům, aby si pro spravování církevních záležitostí brali za vzor píli a respekt k zákonům, které byly občanským úředníkům vlastní. Tento život jej však neměl uspokojit, takže se nedlouho poté rozhodl vzdát všech občanských úřadů, odešel domů a začal mnišský život, přičemž ze svého rodného domu učinil klášter Svatého Ondřeje na Celiu. Z tohoto období mnišského života, života ustavičného dialogu s Pánem v naslouchání jeho slovu, mu zůstane trvalá nostalgie, která stále znovu a znovu vystupuje v jeho homiliích. Uprostřed pastoračních starostí několikrát ve svých spisech zmiňuje toto období jako šťastnou dobu usebrání v Bohu, oddanosti modlitbě a klidného ponoření se do studia. Dosáhl zde hlubokého poznání Písma svatého a církevních otců, což později zužitkoval ve svých dílech.

Řehořovo klášterní ústraní však netrvalo dlouho. Cenné zkušenosti, které uzrály během jeho úřednické dráhy v době obtížené velkými problémy, vztahy, které měl z titulu svého úřadu s byzantinci, všeobecná úcta, kterou si získal, přiměly papeže Pelagia, aby z něho učinil jáhna a vyslal ho do Konstantinopole jako svého vyslance, dnes bychom řekli „apoštolského nuncia“, aby se přičinil o překonání

posledních dozvuků monofyzitského sporu a zejména, aby získal u císaře podporu ve své snaze obstát před tlakem Langobardů. Pobyt v Konstantinopoli, kde se spolu se skupinou mnichů opět věnoval mnišskému životu, byl pro Řehoře velmi důležitý, protože mohl nabýt přímé zkušenosti s byzantským světem a zároveň najít způsob, jak přistupovat k problému Langobardů, jenž pak vystavil těžké zkoušky jeho schopnosti a energie během jeho vlastního pontifikátu. Po několika letech jej papež povolal zpět do Říma a jmenoval ho svým sekretářem. Byla to svízelná doba: vytrvalé deště, ničivé povodně a hlad tížily mnohé regiony Itálie i samotný Řím. Nakonec propukl také mor, který přinesl četné oběti, mezi nimiž byl i papež Pelagius. Klér, lid a senát byli jednomyslní v tom, když na Petrův stolec zvolili jako nástupce právě Řehoře. Ten se snažil odporovat, pokusil se dokonce o útěk, ale nedalo se nic dělat. Nakonec se musel poddat. Psal se rok 590. V tom, co se stalo, uznal nový papež Boží vůli a ihned se dal do usilovné práce. Hned od začátku prokazoval výjimečně jasnozřivý pohled na skutečnost, s níž je třeba se vyrovnat, mimořádnou pracovitost při řešení jak církevních, tak občanských záležitostí a stálou vyrovnanost v někdy odvážných rozhodnutích, které mu úřad ukládal. Z doby jeho vlády se zachovala obsáhlá dokumentace díky *Registru* jeho dopisů (je jich kolem 800), v nichž se odrážejí

každodenní komplikované otázky, které přicházely na jeho stůl. Byly to záležitosti, které mu posílali biskupové, opati, klerici a také občanské autority všech řádů a stupňů. Mezi problémy, které v té době tížily Itálii a Řím, byl jeden obzvláště významný a to jak v oblasti občanské, tak církevní. Byla to langobardská otázka. Papež jí věnoval veškerou možnou energii, aby dosáhl opravdu smířlivého řešení. Na rozdíl od byzantského císaře, který vycházel z předpokladu, že Langobardi jsou jen neotesaná individua a útočníci, které je třeba přemoci či vyhladit, svatý Řehoř hleděl na tento lid očima dobrého pastýře, který se snažil hlásat jim slovo spásy, navázal s nimi bratrské vztahy v očekávání budoucího míru, založeného na vzájemném respektu a na klidném soužití Italů, občanů císařství i Langobardů. Pečoval o obrácení mladých národů a o nové občanské uspořádání Evropy. Vizigóti ve Španělsku, Frankové, Sasové, imigranti v Británii a Langobardi byli privilegovanými adresáty jeho evangelizačního poslání. Na včerejšek připadla liturgická připomínka sv. Augustina z Canterbury, hlavy skupiny mnichů, pověřených Řehořem jít do Británie a evangelizovat Anglii. Aby dosáhl v Římě a Itálii skutečného míru, snažil se papež – jako pravý smířitel – s langobardským králem Agilulfem vyjednávat. Rozhovory vedly k příměří, které trvalo přibližně tři roky (598-601), po nichž bylo možné uzavřít roku 603 mírovou dohodu. Tohoto kladného výsledku dosažen papež také díky paralelním vztahům, které mezitím navázal s královnou Teodelindou, což byla bavorská kněžna, která byla na rozdíl od hlav ostatních německých kmenů katoličkou a to hluboce přesvědčenou. Zachovala se řada dopisů papeže Řehoře této královně a v nich jí projevuje svou úctu a přátelství. Teodelinda postupně dokázala přivést krále ke katolicismu, což připravilo cestu k míru. Papež se postaral také o to, aby jí pro baziliku sv. Jana Křtitele, kterou nechala postavit v Monze, byly zaslány relikvie, a neopomněl u příležitosti narození a křtu syna Adaloalda vyjádřit své blahopřání cennými dary pro katedrálu v Monze. Příběh této královny představuje krásné svědectví významu žen v dějinách církve. Cíle, o které se Řehoř neustále zasazoval, byly tři: zastavit expanzi Langobardů v Itálii; vyvést královnu Teodelindu z vlivu schizmatiků a posílit katolickou víru; zprostředkovat dohodu mezi byzantinci a Langobardy, aby tak byl na poloostrově zaručen mír a zároveň aby bylo možné evangelizačně působit mezi samotnými Langobardy. V této složité záležitosti proto sledoval neustále dvojí zaměření: podporoval jednání na diplomaticko-politické rovině a šířil poselství pravé víry mezi národy. Vedle čistě duchovního a pastoračního působení se papež Řehoř stal také aktivním protagonistou mnohotvárné sociální činnosti. Z výnosů značného majetku, které měl římský stolec v Itálii, zejména na Sicílii, kupoval a distribuoval obilí, přispíval těm, co se ocitli v nouzi, pomáhal kněžím, mnichům a mniškám, kteří žili v nedostatku, platil výkupné za ty občany, kteří padli do rukou Langobardů, zajišťoval příměří a bezpečí. Kromě toho v Římě, jakož i v ostatních částech Itálie pozorně vykonával administrativní úkony, vydával přesné instrukce k tomu, aby církevní majetek, sloužící k jejímu živobytí a dílu evangelizace ve světě, byl spravován s absolutní precizností a podle pravidel spravedlnosti a milosrdenství. Požadoval, aby rolníci byli chráněni před zneužitím ze strany vlastníků církevní půdy a v případě podvodů byli pohotově odškodněni, aby nepoctivý zisk nepošpinil tvář Kristovy nevěsty.

Řehoř tuto intenzivní činnost konal navzdory chatrnému zdraví, které jej nezřídka na dlouhé dny upoutávalo na lůžko. Posty, které praktikoval během let mnišského života mu způsobily vážné problémy zažívacího ústrojí. Kromě toho měl také velmi slabý hlas, takže byl často nucen svěřit jáhnovi čtení svých homilií, aby je věřící v římských bazilikách mohli slyšet. Přesto však dělal vše, co mohl, aby ve svátečních dnech slavil *Missarum*

sollemnia, tedy slavnosti mše, a setkával se osobně s lidem Božím, který si ho velmi oblíbil, protože v něm spatřoval spolehlivou a bezpečnou oporu. Ne náhodou mu byl záhy přiřčen titul *consul Dei*. I přes obtížné podmínky, v nichž musel působit, dokázal si svatostí života a plnou lidskostí získat důvěru věřících, takže dosáhl pro svou dobu i pro budoucnost opravdu velkolepých výsledků. Byl to člověk ponořený v Boha: touha po Bohu byla v hloubi jeho duše vždycky živá a právě proto byl vždycky velmi nablízku druhým, potřebám lidí své doby. V katastrofálních, ba zoufalých časech dokázal vytvářet pokoj a dávat naději. Tento Boží muž nám ukazuje, kde jsou pravé zdroje pokoje, odkud přichází pravá naděje a stává se tak rádcem i pro nás.

I přes rozmanité závazky, jež se pojily s jeho funkcí římského biskupa, nám zanechal četná díla, z nichž církev v následujících století brala plnými hrstmi. Kromě rozsáhlé korespondence – *Registr*, o kterém jsem mluvil minulou katechezi a jež obsahuje více než 800 dopisů – zanechal nám především spisy exegetické povahy, mezi nimiž vynikají *Komentář ke knize Job*, známý pod latinským názvem *Moralia in Job*, *Homilie na Ezechiela* a *Homilie na Evangelia*. Dále pak významné dílo hagiografické povahy *Dialogi*, které Řehoř napsal k povzbuzení langobardské královny Teodelindy. Hlavním a nejznámějším dílem je bezpochyby *Regula pastoralis*, kterou papež napsal na počátku svého pontifikátu se zřetelně programovým cílením. Chceme-li zběžně probrat tato díla, musíme nejprve zaznamenat, že Řehoř se ve svých spisech nikdy nesnaží

Freska sv. Řehoře Velikého v kapli sv. Anny v Pustiměři

vytyčovat nějakou „svoji“ nauku, svou originalitu. Spíše má v úmyslu nechat znít tradiční nauku církve, chce být jednoduše ústy Krista a jeho církve na cestě, kterou je třeba projít směrem k Bohu. Příkladné jsou v této souvislosti jeho exegetické komentáře. Byl vášnivým čtenářem Bible, k níž přistupoval s cíli nikoli pouze spekulativními. Měl za to, že z Písma svatého musí křesťan brát netoliko teoretické poznatky, ale spíše každodenní potravu pro svou duši, pro svůj lidský život v tomto světě. Například ve svých *Homiliích na Ezechiela* klade silný důraz na tuto funkci posvátného textu. Přístupovat k Písmu svatému kvůli uspokojení vlastní touhy po poznání, znamená upadat do pokušení pýchy a vystavovat se riziku sklouznutí do hereze. Intelaktuální pokora je primární pravidlo pro každého, kdo se snaží v posvátných textech proniknout nadpřirozené skutečnosti. Pokora, samozřejmě, nevylučuje seriózní studium. Aby však toto studium bylo duchovně prospěšné a umožnilo dosáhnout skutečné hloubky textu, stává se pokora nepostradatelnou. Pouze s tímto vnitřním postojem lze účinně naslouchat a nakonec vnímat hlas Boží. Z druhé strany, jde-li o Slovo Boží, pak porozumění nebude ničím, pokud nepovede k činům. V homiliích na Ezechiela se nalézají jedno pěkné vyjádření,

podle něhož „kazatel musí své pero namočit do krve svého srdce, aby mohl dosáhnout až k uším bližního“. Čteme-li tyto homilie, vidíme jasně, že Řehoř psal skutečně krví svého srdce a proto k nám dodnes promlouvá.

Toto pojednání rozvíjí Řehoř také v *Komentáři ke knize Job*, kde ve stopách patristické tradice zkoumá posvátný text ve třech dimenzích jeho smyslu: dimenzi literární, dimenzi alegorické a morální, jež jsou dimenzemi jediného smyslu Písma svatého. Řehoř nicméně spatřuje mírnou převahu v morálním smyslu. V této perspektivě předkládá své myšlení za pomoci několika příznačných dvojčlenů – *vědět-konat*, *mluvit-žít*, *poznat-jednat* – jimiž naznačuje dva aspekty lidského života, které by měly být komplementární, ale které se nezřídka stanou protichůdnými. Morální ideál – komentuje – spočívá vždycky v uskutečnění harmonické integrace slova a činu, myšlení a závazku, modlitby a věnování se povinnostem vlastního stavu: to je cesta k uskutečnění oné syntézy, díky níž božství sestupuje do lidství a člověk se pozvedá až ke ztotožnění s Bohem. Velký papež načrtává úplný projekt života autentického věřícího. *Komentář ke knize Job* proto během středověku představoval jakýsi druh *Summy* křesťanské morálky.

Značným významem a krásou se vyznačují také *Homilie na Evangelia*. První z nich byla pronesena v bazilice sv. Petra během adventní doby roku 590 a tedy pár měsíců po zvolení na Petrův stolec a poslední byla pronesena v bazilice sv. Vavřince na druhou neděli po Letnicích roku 593. Papež kázal lidu v kostelech, kde se slavila tzv. *statio* – zastavení, což byly zvláštní modlitební ceremonie během významných liturgických období nebo o svátcích titulárních mučedníků. Inspirativní princip, který spojuje tato různá vystoupení, je syntetizován ve výrazu „*praedicator*“ – kazatel. Nejen Boží služebník, ale i každý křesťan má za úkol být „kazatelem“ toho, co zakusil ve vlastním nitru podle příkladu Krista, který se stal člověkem, aby všem přinesl zvěst spásy. Horizont tohoto úkolu je eschatologický. Očekávání naplnění všech věcí v Kristu představuje myšlenkovou konstantu velkého papeže a stává se inspirujícím podnětem jeho veškerého myšlení a každé činnosti. Odtud vyplývají jeho stálé zmínky o bdělosti a nasazení v dobrých skutcích.

Snad nejorganičtějším textem Řehoře Velikého je *Regula pastoralis*, napsaná v prvních letech jeho pontifikátu. Tady se Řehoř snaží načrtnout postavu ideálního biskupa, učitele a vůdce svého ovčince. Ilustruje proto závažnost úřadu pastýře církve i povinnosti, které obnáší, a připomíná, že ti, kteří nejsou k tomuto úkolu povoláni, ať jej nevyhledávají s nedbalostí, a ti, kteří jej přijali bez potřebné reflexe, ať ve svém nitru pocítí náležité rozechvění. Vrací se pak ke svému oblíbenému tématu a tvrdí, že biskup je nejprve povýtce „kazatel“ a jako takový musí být především příkladem pro druhé, tak aby jeho jednání mohlo být pro všechny opěrnou instancí. Účinná pastorační činnost pak vyžaduje, aby znal její adresáty a svá vystoupení přizpůsobil situaci každého. Řehoř se také věnuje popisu různých kategorií věřících pronikavými a přesnými postřehy, které mohou opravňovat tvrzení těch, kteří v tomto díle spatřují také psychologické pojednání. Je odtud zřejmé, že skutečně znal svůj ovčinec a mluvil zcela k lidu své doby a svého města. Velký papež přitom klade důraz na to, že pastýř má povinnost každodenně uznávat vlastní ubohost, aby vykonané dobro v očích nejvyššího Soudce nezmařila pýcha. Proto je závěrečná kapitola *Regule* věnována pokoře: „Dostaví-li se uspokojení z dosažení mnoha ctností – píše – je dobré uvažovat nad vlastními nedostatky a pokořit se; namísto přemýšlení o vykonaném dobru je třeba uvažovat o tom, co bylo opominuto“. Všechny tyto hodnotné postřehy dokazují vznešené pojetí, které měl sv. Řehoř o péči o duše, kterou

označoval za „*ars artium*“, umění všech umění. *Regula* byla natolik úspěšná, že byla záhy, což je dosti zřídka, přeložena do řečtiny a anglosaštiny.

Významné je také další dílo – *Dialogi*, kde svému příteli a jáhnovi Petrovi, domnívajícímu se, že soudobá zkaženost mravů už nedovoluje zrod světcům jako v dobách minulých, Řehoř dokazuje opak. Svatost je vždy možná. I v dobách svízelných. Dokazuje to na životních příbězích lidí své doby nebo jen nedávno zesnulých, kteří by mohli být docela dobře označeni za svaté, i když nebyli kanonizovaní. Vyprávění doprovázejí teologické a mystické reflexe, které z knihy činí výjimečný hagiografický text, schopný oslovit celé generace čtenářů. Obsah čerpá z živého lidového podání a má za účel povzbudit a formovat, přitáhnout pozornost čtenáře k řadě otázek, jako např. smysl zázraku, výklad Písma, nesmrtelnost duše, existence pekla, představy posmrtného světa, tedy témata, jež měla zapotřebí náležitá vysvětlení. Kniha II. je cele věnována postavě Benedikta z Nursie a je jediným starobylým svědectvím o životě tohoto svatého mnicha, jehož duchovní krása vystupuje z tohoto textu v plné zřejmosti.

V teologickém pojetí, které Řehoř podává ve svých dílech, jsou minulost, přítomnost i budoucnost relativizovány. Větší platnost má pro něho celé rozpětí dějin spásy, které se mezi temnými stránkami času nepřestávají odvíjet. Je příznačné, že do této perspektivy uprostřed *Komentáře ke knize Job* zasazuje zprávu o konverzi *Anglů*. Spatřoval v tom událost, představující pokrok Božího království, o němž pojednává Písmo, a proto ji právem mohl zmínit v komentáři k jedné posvátné knize. Podle něho se mají hlavy křesťanských společenství snažit vykládat dění ve světle Božího Slova. V tomto smyslu cítil velký papež povinnost směřovat pastýře a věřící na jejich duchovní cestě k osvětlené a konkrétní *lectio divina* – četbě Písma - zasazené do kontextu vlastního života.

Ještě než skončíme je třeba se zmínit o vztazích, které papež Řehoř pěstoval s patriarchy Antiochie, Alexandrie i samotné Konstantinopole. Vždy se snažil rozpoznávat a respektovat jejich práva, varoval se jakýchkoli zásahů, kterými by byla omezena jejich legitimní autonomie. A třebaže se svatý Řehoř v kontextu historické situace postavil proti titulu „ekumenický“ ve vztahu k patriarchovi Konstantinopole, nečinil tak, aby omezil či popřel jeho legitimní autoritu, ale poněvadž měl starost o bratrskou jednotu universální církve. Činil tak především ze svého hlubokého přesvědčení, že pokora by měla být základní ctností každého biskupa a tím spíše patriarchy. Řehoř zůstal ve svém srdci prostým mnichem a proto byl rozhodně proti vznešeným titulům. Chtěl být – řečeno jeho vlastními slovy – *servus servorum Dei* – služebník služebníků Božích. Toto označení, které používal, nebylo v jeho ústech zbožnou formulí, ale pravým projevem jeho způsobu života a jednání. Byl vnitřně zasažen pokorou Boha, který se v Kristu stal naším služebníkem, omyl nám a omývá naše nečisté nohy. Proto byl přesvědčen, že zvláště biskup, by měl tuto pokoru Boha napodobovat a tak následovat Krista. Jeho přáním bylo žít opravdu jako mnich. V neustálé rozmluvě se Slovem Božím, ale z lásky k Bohu se dovedl stát služebníkem všech. V dobách plných soužení a utrpení uměl být „služebníkem služebníků“. A právě proto, že jím byl, je veliký a ukazuje i nám míru opravdové velikosti.

(*Benedikt XVI.*)

4. ZÁŘÍ – **SV. ROZÁLIE**, panna a poustevnice

Narodila se kolem roku 1100 na Sicílii v Itálii jako dcera hraběte Sinibalda na Quisquině a Rosis, strýce krále Viléma I. S královským dvorem byla údajně spřízněna i přes matku. Rozálie je někde představována jako dvorní dáma královny Markéty, manželky Viléma. Část mládí prý proto strávila na královském dvoře. Vypráví se, že vynikala krásou i ctnostmi a tajně se zaslíbila Kristu, pro kterého se rozhodla žít v čistotě, odříkání a někde v samotě. Plány dítěte nebyly totožné s hraběcím otcem, který pro ni vyhlédl ženicha. Ke svatbě však nedošlo. Rozálie závčas opustila dům, v němž žila. Její život je však zamlžen mnoha legendárními vyprávěními, z nichž italský historik Ottavio Gaietani se pokusil zpracovat autentický životopis. Údaje o jejím vstupu do kláštera sv. Basila a do augustiánského řádu nejsou zaručené stejně jako útěk před ženichem. V klášteře basiliánek byl však objeven údajně od ní popsaný křížek. Může být, že sem přišla ode dvora učinit slib čistoty, ale nebylo jí dopřáno kvůli otcovým plánům zůstat trvale. Má se za spolehlivé, že z nějakých důvodů tajně odešla hledat místo k poustevnickému životu.

V případě legendy o snoubenci má jít o oblast Quisquina. Vystřídala i další místa v okolí hory Pellegrino, až se na pokyn anděla usadila na Monte Pellegrino. Zde je její pobyt již doložen. Jedná se o horu porostlou stromy a keři, v pozdějších staletích prý i kaktusy, vzdálenou asi 13 km od Palerma. Zde v jeskyni, údajně obrácené na sever k moři, prožívala asketický a mystický život poustevnice. Ten je opředen legendami, které se promítají do různých vyobrazení. Např. na starém řeckém obraze Rozálie se skloněnou hlavou přijímá na kolenou požehnání Božského Dítěte z náručí Panny Marie a po stranách jsou dva andělé, jeden s poutnickou holí a druhý s knihou a růžencem.

Před Rozáliinou smrtí, údajně na pokyn ve zvláštním vidění, jí mnich Cyril donesl Eucharistii. Zemřela asi kolem roku 1166 na Monte Pellegrino u Palerma, kde byl v roce 1624 objeven její hrob.

V první polovině toho roku vypukla v Palermu morová epidemie a na její zastavení začali věřící vzývat sv. Rozálii. V té době se podařilo v jeskyni na Monte Pellegrino objevit pod kamennou deskou ostatky ženy, které byly uznány za pravé, patřící sv. Rozálii. U nich byl i kříž a nápis označující totožnost. K vyzdvižení a přenesení ostatků svěťice údajně došlo 15. července a zároveň ustal i mor. Proto byl v minulosti tento den také slaven jako její svátek. V r. 1625 biskupem Palerma jmenovaná lékařská komise potvrdila pravděpodobnou autentičnost ostatků. Jméno Rozálie z Palerma zapsal do římského martyrologia r. 1630 papež Urban VIII. Další doložení původu sv. Rozálie našli zedníci při restauraci kostela odkrytím nápisu, uvádějícího, že sv. Rozálie byla dcerou knížete Sinibalda, strýce Viléma I. z XII. století. Sicílie byla v r. 1743 opět sužována morem a i tehdy se občané Palerma obrátili s prosbami k sv. Rozálii a epidemie se městu vyhnula.

5. ZÁŘÍ - **SV. TEREZA Z KALKATY**, panna a zakladatelka

„Původem jsem Albánkou, občanství mám indické. Pokud jde o mou víru, jsem katolickou řeholnicí. Co do povolání, patřím světu. Ale co se mého srdce týká, patřím zcela Srdci Ježíšovu“. Matce Tereze z Kalkaty, ženě křehké postavy, ale víry pevné jako skála, bylo svěřeno poslání Ježíše, žíznícího láskou po lidstvu, zvláště pak po těch nejchudším z chudých. „Bůh nepřestává milovat svět, a poslal mě i tebe, abychom byli

jeho láskou a jeho soucitem k chudým“. Byla duší plnou Kristova světla, hořící láskou k Němu a pouze s jedním vroucím přáním: „tišit Jeho žízeň po lásce a k duším“.

Tato zářná hlasatelka Boží lásky se narodila 26. srpna 1910 ve Skopje, městě ležícím na křižovatce balkánských dějin. Byla nejmladší z pěti dětí Nikoly a Drane Bojaxhiu. Při křtu dostala jméno Gonxha Agnes. Ve věku pěti a půl roku přistoupila k prvnímu svatému přijímání a v listopadu 1916 přijala svátost biřmování. Ode dne prvního svatého přijímání pociťovala v srdci lásku k duším. Náhlá smrt otce, když Agnes bylo asi osm, postavila rodinu do finančních těžkostí. Drane vychovávala své děti přísně, ale s láskou. Svou výchovou značně ovlivnila charakter i povolání své dcery. Náboženská formace Gonxhy byla posilována i živou jezuitskou farností Nejsvětějšího

Srdce Ježíšova, v níž aktivně působila.

V osmnácti, vedena touhou stát se misionářkou, Gonxhiu v září 1928 opustila rodný dům a odešla do Irska, kde vstoupila do Institutu blahoslavené Panny Marie, známého pod názvem „Loretské sestry“. Tam dostala jméno sestra Mary Teresa, jako svatá Terezie z Lisieux. V prosinci odjela do Indie a 6. ledna 1929 dorazila do Kalkaty. po složení časných slibů, v květnu 1931, byla sestra Tereza poslána do loretské komunity v Entally. Tady vyučovala v dívčí škole St. Mary. Věčné sliby složila 24. května 1937 a stala se, jak sama říká: „Ježíšovou nevěstou navěky“. Počínaje tímto dnem byla nazývána Matkou Terezou. Nadále vyučovala v St. Mary a v roce 1944 se stala ředitelkou školy. Byla ženou hluboké modlitby a vroucí lásky ke spolusestrám i studentkám. V „Loretu“ prožila Matka Tereza velmi šťastných dvacet let svého života. Byla známá svou dobrosrdečností, štědrostí a odvahou, sklonem k tvrdé práci a přirozenou organizační schopností. Uprostřed spolusester prožívala věrně a s radostí své zasvěcení Ježíši Kristu.

Během cesty vlakem z Kalkaty do Darjeeling, kam 10. září 1946 jela na každoroční duchovní cvičení, dostala Matka Tereza „inspiraci“, své „povolání v povolání“. Onoho dne – jak k tomu došlo, o tom nikdy nemluvila – se zmocnila jejího srdce Ježíšova žízeň po lásce a k duším. Od té chvíle se stěžejním posláním jejího života stala vroucí touha tišit Jeho žízeň. Během následujících týdnů a měsíců jí Ježíš prostřednictvím vnitřních zjevení a sdělení odhalil přání svého Srdce, aby se stala „obětí lásky“, která by „dala zazářit jeho lásce v duších“. prosil ji: „Pojď, buď mým světlem“. „Nemohu kráčet osamocen“. Zjevil ji také své utrpení při pohledu na chudé, o které se nikdo nestará, svou bolest nad tím, že jej neznají a svou vroucí touhu po jejich lásce. Ježíš žádal Matku Terezu, aby založila řeholní společenství, Misionářky lásky, oddané službě těm nejchudším z chudých. Uběhly asi dva

roky zvažování a ověřování, než Matka Tereza dostal svolení, aby začala s novým posláním. Tak 17. srpna 1948 poprvé oblékla bílé, modře lemované sári a překročila práh milovaného loretského konventu a vstoupila do světa chudých.

Po krátkém kurzu u zdravotních misijních sester v Patně se Matka Tereza vrátila do Kalkaty, kde našla dočasné přístřeší u Malých sester chudých. 21. prosince se poprvé vypravila do chudinských čtvrtí, navštívila rodiny, omyla rány několika dětí, ujala se starého muže, který ležel nemocný na cestě a ženy, která umírala hladem a na tuberkulózu. každý den začínala s Ježíšem v eucharistii a vycházela s růžencem v ruce, aby Jej hledala a sloužila Mu v těch, kdo jsou „nechtění, nemilovaní a o které se nikdo nestará“. Po několika měsících se k ní postupně přidávaly její bývalé studentky.

7. října 1950 byla nová Kongregace Misionářek Lásky oficiálně uznána v arcidiecézi Kalkata. Od počátku roku 1960 pak Matka Tereza začala vysílat své sestry i do jiných částí Indie. papežské právo, které bylo Kongregaci uděleno v únoru 1965 papežem Pavlem VI. povzbudilo k otevření dalšího domu ve Venezuele. Poté následovaly další: v Římě, Tanzánii a postupně na všech kontinentech. Počínaje rokem 1980 do roku 1990 otevřela Matka Tereza své misijní domy téměř ve všech komunistických zemích vyjma Sovětského svazu, Albánie a Kuby.

Aby co nejlépe odpověděla na potřeby chudých, a to jak tělesné, tak duchovní, založila Matka Tereza v roce 1963 Misijní bratry Lásky, v roce 1976 pak kontemplativní větev sester a v roce 1979 kontemplativní větev bratrů. V roce 1984 pak Otce misionáře Lásky. Její inspirace se však neomezila jen na řeholní povolání. Založila Spolupracovníky Matky Terezy a Spolupracovníky nemocných a trpících. Tato sdružení tvoří lidé různých vyznání a národností, kteří s ní sdílejí ducha modlitby, prostoty, oběti a jejího apoštolátu pokorných skutků lásky. tento duch pak následně vedl k založení Laických Misionářů Lásky. Jako odpověď na žádosti mnohých kněží, Matka Tereza založila v roce 1991 i Hnutí Corpus Christi pro kněze jako „malou cestu ke svatosti“ pro ty, kdo s ní chtějí sdílet její charizma a jejího ducha.

V těchto letech velkého rozmachu se o Matku Terezu a její dílo začal zajímat i svět. Dostalo se jí mnoha uznání, počínaje indickou cenou Padmashri v roce 1962 a udělením Nobelovy ceny míru v roce 1979. Tato uznání byla oceněním jejího díla, které od té chvíle začala média sledovat se stále rostoucím zájmem. to vše Matka přijímala „ke slávě Boží a ve jménu chudých“.

Celý život i dílo Matky Terezy tvoří jediné svědectví radosti z lásky, vznešenosti a důstojnosti každé lidské bytosti, ceny malých věcí, které konáme věrně a s láskou, a nesrovnatelné hodnoty přátelství s Bohem. Ale je tu ještě jeden hrdinský aspekt této velké ženy, o němž se svět dovídá až po její smrti. Skrytý očím všech, dokonce i těch, kdo jí byli nejbliž, její vnitřní život byl poznamenán hlubokou, bolestnou a stálou zkušeností pocitu, že je od Boha vzdálena, dokonce, že ji odmítá; a současně rostoucí touhou po NĚM. Svou niternou zkoušku nazvala „temnotou“. „Bolestná noc“ její duše, která začala někdy v době počátků jejího apoštolátu mezi chudými a trvala po celý její život, přivedla Matku Terezu k ještě hlubšímu spojení s Bohem. Skrze temnotu měla mysticky podíl na Ježíšově žizni, na jeho bolestné a vroucí touze po lásce, a sdílela vnitřní zoufalství chudých.

V posledních letech svého života, i přes rostoucí vážné zdravotní problémy, nepřestávala Matka Tereza vést svou Kongregaci a odpovídat na potřeby chudých a Církve. V roce 1997 existovalo kolem 4.000 sester v 610 misijních domech rozptýlených ve 123 zemích

světa. V březnu 1997 Matka Tereza požehnala nově zvolené generální představené Misionárek Lásky a ještě jednou se vypravila na cestu po světě. Naposled se setkala s papežem Janem Pavlem II., navštívila New York a Washington. Na konci července 1997 se vrátila do Kalkaty, kde ještě v posledních týdnech života přijímala návštěvy a udělovala rady spolusestrám. Večer 5. září 1997 ve 20.30h se Matka Tereza „vrátila do Otcova domu“, jak sama o smrti mluvila. její tělo bylo převezeno do kostela St. Thomas, který se nachází hned vedle konventu Loretských sester – právě tam, kam poprvé vstoupila před 69 lety. Státisíce lidí všech společenských a náboženských vrstev, z Indie a celého světa přicházely vzdát hold jejímu svědectví. Indická vláda demonstrovala úctu k ní i tím, že po celé zemi vyhlásila dny smutku a její pohřeb 13. září provázely nejvyšší státní pocty: rakev s Matkou Terezou byla vezena v nekončícím procesí ulicemi Kalkaty na lafetě kanónu, na níž kdysi leželo tělo Mahatmá Gándího i Jawaharlala Nehru. Její tělo bylo uloženo v hrobce Domu Misionárek Lásky. Hrob Matky Terezy se vzápětí stal místem poutí a modliteb lidí všech náboženství, chudých i bohatých, bez rozdílu. Matka Tereza nám zanechala testament nezlomné víry, nepřemožitelné naděje a mimořádné lásky. její odpověď na Ježíšovu prosbu: „Pojď, buď mým světlem“ ji učinila Misionářkou Lásky, „Matkou chudých“, symbolem soucitu se světem a živým svědkem Boha, co žízní po lásce. Matka Tereza byla blahořečena 19. října 2003 Janem Pavlem II., a svatořečena papežem Františkem, 4. září 2016.

„V celém svém životě byla velkodušnou rozdatelkou božského milosrdenství“

(z homílie papeže Františka při kanonizaci Matky Terezy z Kalkaty, náměstí sv. Petra, Řím, 4. září 2016)

"Matka Tereza byla v celém svém životě velkodušnou rozdatelkou božského milosrdenství, dávala se všem k dispozici přijímáním a obranou lidského života, jak nenarozeného, tak toho opuštěného a odepsaného. Zasazovala se o obranu života tím, že nepřetržitě hlásala: „nenarozený je ten nejslabší, nejmenší a nejubožejší“.

Skláněla se ke zdrceným lidem, ponechaným, aby umírali na zemi u cesty, a rozpoznávala v nich důstojnost, kterou jim dal Bůh; dala slyšet svůj hlas mocným země, aby uznali svoji vinu za zločiny – za zločiny – bídy, kterou stvořili. Milosrdenství pro ni bylo „solí“, která dává každému dílu chuť, i „světlem“, které osvěcuje temnoty těch, kterým se již nedostávalo slz, aby plakali nad svou bídou a utrpením.

Její poslání na městských a existenciálních periferiích trvá dodnes jako výmluvné svědectví Boží blízkosti těm nejchudším z chudých. Dnes odevzdávám tuto příznačnou postavu ženy a řeholnice veškerému voluntariátu: ona ať je vaším vzorem svatosti!

Myslím, že možná budeme mít trochu potíž říkat jí svatá Tereza. Její svatost je nám tak blízká, tak jemná a plodná, že jí budeme nadále říkat Matka Tereza. Ať nám tato neúnavná vykonavatelka milosrdenství pomáhá stále více chápat, že jediným kritériem naší činnosti je nezištná láska, oproštěná od každé ideologie a každého pouta a určená všem, bez rozdílu jazyka, kultury, rasy či náboženství. Matka Tereza ráda říkala: „Možná nebudu mluvit jejich řečí, ale mohu se usmívat.“ Nesme v srdci její úsměv a rozdávejme jej těm, které potkáváme na svojí cestě, zejména trpícím lidem. Tak otevřeme horizonty radosti a naděje malomyslným lidem, kteří potřebují porozumění a něhu."

Život je šance, chop se jí. Život je krása, obdivuj ji. Život je blaženost, zakoušej ji.

Život je sen, skutečni ho. Život je výzva, čel jí. Život je úkol, zhosti se ho.

Život je hra, hrej ji. Život je vzácný, uchovej ho. Život je bohatství, zachovej ho.

Život je láska, těš se z ní. Život je tajemství, odhal je. Život je příslib, naplň jej.

Život je smutek, překonej ho. Život je hymnus, vyzpívej ho.

Život je boj, prožívej ho.

Život je radost, vychutnej ji. Život je kříž, obejmí jej. Život je příběh, riskni ho.

Život je mír, buduj jej. Život je štěstí, zasluj si ho. *Život je život, braň jej.*

6. ZÁŘÍ - SV. MAGNUS, opat

Narodil se asi na konci VII. století a předpokládá se, že na území kantonu St. Gallen ve Švýcarsku. Spolehlivé údaje o jeho narození a mládí nejsou. Tento světec působil v benediktinském klášteře sv. Havla (St. Gallen) a všeobecně se uvádí, že zde měl hodnost opata. Kněžské svěcení údajně přijal z rukou augšpurského biskupa Wikterpema až později. Své řeholní bratry vedl k svatosti a vyprošoval požehnání širokému okolí. Z nejistého důvodu odešel Magnus jako misionář do jihozápadního Bavorska.

Podle Fr. Ekerta byl klášter sv. Havla opakovaně ohrožován loupeživými nájezdy. Po vydrancování od Franků, kteří poškodili i Havlův hrob a ztýrali Magna, kostnický biskup přispěl k obnově Havlova hrobu a k zajištění provozu kláštera. Místo navštívil mladý kněz z augšpurského biskupství Tozzo a nabídl se Magnovi za průvodce do

Algavska. Magnus se pak rozhodl vydat na cestu za hlásáním evangelia společně i s bratrem Teodorem. (Tato trojice, podle některých životopisů, vydala se na cestu z příkazu

augšpurského biskupa Wikterpa. Legendární podání uvádí, že Magnus se vydal na cestu s holí sv. Havla, s níž zaháněl hady a medvědy a bojoval proti pohanství. Cesta trojice misionářů vedla přes Bergence do Švábska ke zpustlému městu Kempten ze starořímské doby. Zde duchovně zanedbanému lidu nějakou dobu hlásali evangelium a založili křesťanskou osadu, v níž Magnus zanechal Teodora. S Tozzem pokračoval k řece Lechu, kde se setkal s augšpurským biskupem Wikterpem. S jeho požehnáním a podporou šel dál k jihu a v místech pozdějšího Valtenhofenu úspěšně začal své misijní poslání. Po vybudování kostela Panny Marie, zde zanechal kněze Tozza a s dalším doprovodem mířil k Alpám. Na jihu Bavorska se dostal ke křižovatce čtyř obchodních cest, kde nad průsmykem sídlili lupiči. Magnus prý zorganizoval útok horalů na jejich tvrz a z kraje je vyhnal. Začal pak budováním kaple a malé osady, která se stala základem pozdějšího opatství a města Füssen. Po vysvěcení zde byl Magnus opatem a se svými mnichy pomáhal okolnímu obyvatelstvu i v získávání práce k obživě. Naučili je kácet lesy a obdělávat půdu. Magnus objevil několik míst s ložiskem železné rudy a otevřel její dobývání. K tomuto faktu se pojí legendární vyprávění o jeho setkání s medvědem, s nímž se skamarádil pomocí koláče a který pomohl k dalšímu odhalení zdroje železné rudy. Proto je mezi atributy. K nim patří např. drak - jednak jako symbol pohanství, které Magnus přemáhal, zvláště z Füssen, a dále legendární vyprávění hovoří o papírovém draku, s jehož pomocí prý pomáhal zemědělcům vyhánět hraboše. To později vedlo i k vzývání světce jako pomocníka v zemědělství. V životě Magna hrála hlavní roli láska ke Kristu a odhodlání šířit jeho poselství slovem i životem. Proto všestranně usiloval o dobro lidu - hmotné i duchovní. Věděl, že je nutné prokazovat lásku tak, aby ji lidé vnímali a skrze ni poznávali dobrého Boha. Zemřel v kmetském věku, ale údaj roku jeho smrti se nedochoval, pouze se tradovalo 6. září. Někteří jeho úmrtí zasazují do roku 772, jiní více jak o století dříve. Magnovy ostatky byly po vybudování nového chrámu asi v r. 829 a po dokončení krypty slavnostně přeneseny kolem r. 850 biskupem Lantem.

7. ZÁŘÍ - **MELICHAR GRODZIECKI A DRUHOVÉ**, košičtí mučedníci

Všichni byli od mládí členy mariánské družiny a teprve 4 až 5 let působili v duchovní správě, kdy pro svou věrnost a povolání položili život. Bylo to v době, kdy uherská země byla rozdělena na tři části. Jedna třetina byla okupovaná Turky, Transylvánie (tzv. Sedmihradsko) se osamostatnila a západní území - dnešní Slovensko bylo pod správou Uherského království. Převažující protestanti měli nepřátelský postoj k obrození

katolické církve. Transylvánský kalvínský princ Gabriel Bethhlen využil toho, že se Habsburkové na začátku 30leté války dostali do problémů, domluvil se s proticísařskými

českými stavy a při svém odboji v r. 1619 okupoval Slovensko a prohlašoval se uherským králem. Vedením svého vojska pověřil Jiřího Rákoczyho, který pod hrozbou plenění vyžadoval v obsazených městech vydání katolických duchovních se snahou přimět je k odpadu od katolické církve.

Marek Crisini se narodil roku 1589 v oblasti Zagrebu v Chorvatsku. Ve 12 letech navštěvoval údajně jezuitskou školu ve Vídni, odkud přešel na studie ve Štýrském Hradci. S titulem magistra filozofie a fyziky odešel r. 1611 na čtyřleté studium teologie do Říma a zde přijal i kněžské svěcení. Po návratu do Uherska byl již r. 1616 ostráhomským arcibiskupem Petrem Pazmánym, sídlícím v Trnavě, pověřen vyučováním na kapitulní škole a záhy jmenován kanovníkem kapituly. Je udáváno i jmenování arcijáhnem. Nakonec se stal správcem benediktinského opatství v Krásné nad Hornádem u Košic. Jeho posláním mělo být organizování obnovy církve ve východním kraji. Za pobytu v Košicích byl zajat Rákoczyho vojáky.

Štěpán Pongracz narodil se roku 1582 ze šlechtického rodu Pankráčovců v obci Alvinc Vintul v Transylvánii. Středoškolská studia absolvoval v rodném Sedmihradsku na jezuitské koleji v Kluži (v současném Cluj-Napoča v Rumunsku). Po nich se rozhodl vstoupit do jezuitského řádu, ale rodiče byli velmi proti. Nakonec r. 1602 začal noviciát u jezuitů v Brně. Asi poměrně brzy byl poslán do Prahy, kde jako klerik působil na gymnáziu a studoval filosofii. Ve Štýrském Hradci pokračoval ve studiu od r. 1611 a v Rakousku r. 1615 přijal i kněžské svěcení. Představenými řádu byl pak poslán na východní Slovensko a v Humenném ustanoven prefektem jezuitské koleje. Zároveň byl i velmi úspěšným kazatelem. Roku 1618 začal působit v Košicích a přilehlé oblasti. Královský místodržící, Ondřej Dóczy mu poskytl sídlo ve svém domě (společ. s M. Grodeckim) a přál si založení trvalé jezuitské mise. Zde ho zastihlo i obsazení Košic Bethhlenovým vojskem pod vedením Jiřího Rákoczyho.

Melichar Grodziecki se narodil v roce 1584 ve slezském Těšíně. Předci pocházeli z Polska a v příbuzenstvu měl jednoho strýce proboštem, druhého biskupem a z matčiny strany mučedníka Jana Sarkandra. Studoval v jezuitské koleji ve Vídni a v 19 letech vstoupil do noviciátu v Brně. Při dalších studiích v Praze a ve Štýrském Hradci také sám vyučoval. Vysvěcen na kněze byl r. 1614 v Praze. Zde pak působil v klementinské koleji a věnoval se výchově a vzdělávání chudých chlapců. Stal se i ředitelem ústavu pro tyto hochy v semináři sv. Václava. V prosinci r. 1618 byl poslán jako misionář a kaplan císařského vojska do Košic. Zde byl ubytován u místodržitele Ondřeje Dóczyho jako Štěpán Pongracz a 3. či 4. září při obsazení Košic byl u nich na návštěvě i Marek Crisini. Všichni tři se stali zajatci vojáků v místodržitelově domě. Byli zde drženi o hladu a žízni. Protestanští představitelé, kteří k nim osobně došli, požadovali od nich zřeknutí se katolické víry a kanovníku Marku Križínovi nabízeli za to správcovství církevního majetku. Neměli však úspěch a tak je vydali vojákům ke krutému nakládání. Ti ještě 6. 9. zkusili vyžadovat nepřijatelné výkupné. Kněží si pak vzájemně udělili svátost smíření a hlasitě se začali modlit. Vojáci začali postupné mučení Markem, kterého pálili pochodněmi a nakonec sťali. Také Melicharu Grodzieckimu po mučení usekli hlavu. Nejvíce se vyřádili na Štěpánu Pongraczim, kterého pověsili za ruce na trám a krutým způsobem ho začali vyklešťovat a zbavili pohlavního ústrojí. Pak mu hlavu stáhli provazem a pálili ho pochodněmi až k obnažení střev, která z něj vypadávala. Následně začali probodávat jeho tělo a zasadili dvě rány sekerou. V domění, že skončil i on, vhodili ho s ostatními dvěma do žumpy. Štěpán Pongracz, však přišel zde k vědomí a podle

svědků bylo prý ještě 12 hodin slyšet hlas jeho modlitby. Skonal až na konci dne. Na prince Bethhlena se o povolení k pohřbení mučedníků všichni obraceli marně. Podařilo se to až asi po šesti měsících komtese Katalině Pálffyové, která povolení požadovala za tanec, který po ní princ chtěl. Slavnostní pohřeb se pak uskutečnil do hrobky v Mariánském chrámu v Šebetové u Prešova. V roce 1625 byly jejich ostatky převezeny do Trnavy. Kanonický proces, na žádost ostrihomského arcibiskupa Petra, zahájil papež Urban VIII. (1623-44). K prohlášení za blahoslavené však došlo až 15. 1. 1905 papežem Piem X. v Římě. Kanonizováni byli 2. 7. 1995 papežem Janem Pavlem II. za jeho návštěvy na letišti v Košicích.

8. ZÁŘÍ – SV. SERGEJ I., papež

Pocházel z Palerma na Sicílii. Jeho rodiče se sem přistěhovali z Antiochie Syrské. Za papeže Adeota II.(672-6) přišel do Říma, vstoupil do pěvecké školy a stal se akolytou. Papežem Lvem II. byl 27. 6. 683 vysvěcen na kněze a jeho působištěm se stal kostel sv. Zuzany na Kvirinálu. Zároveň docházel sloužit bohoslužby do katakomb a věrně plnil své poslání. Zatím za papeže Konona, jenž byl chatrného zdraví a jehož pontifikát netrval ani celý rok, se jeho arcijáhen Paschalis připravoval na boj o papežský stolec. Ač měl od Konona nařízeno všechno jeho jmění rozdělit kněžstvu, kostelům a chudým, chtěl si jeho částí dopředu zajistit nástupnictví.

Přislíbil z něj odměnu exarchovi J. Platinovi v Raveně. Když nadešel okamžik papežovy smrti, šlechtická a vojenská strana zvolila na jeho místo Teodora a protistrana Paschalise. Oběma se podařilo usadit v částech lateránského paláce a ani jeden nechtěl druhému ustoupit. Kardinálové se tehdy s ostatním duchovenstvem, s úřady, lidem i vojskem shromáždili v Palatině a došlo zde k platnému zvolení kněze od sv. Zuzany na Petrův stolec. Přijal jméno Sergej I. a biskupské svěcení 15. 12. 687. Mezi těmi, kdo mu po zvolení blahopřáli byl i Paschalis se svojí zradou v srdci. Poslal totiž pro exarchu Platina, aby jednal podle příslibu. Ten přišel za odměnu 100 liber zlata, Paschalisův plán však již neměl možnost uskutečnit, ale slíbenou odměnu na něm vymohl. Sergej I. Paschalise za jeho nečestné skutky zbavil úřadu. Další dvě léta prožil papež v klidu, ale na Východě

začaly narůstat věroučné spory, které přispěly k poklesu duchovního i mravního života křesťanů. Na hlasy volající po nápravě reagoval mladý ctižádostivý císař Justinián II. svoláním sněmu v r.691, úmyslně bez papeže. Zřejmě pro skutečnost, že na posledním cařihradském sněmu v r. 680 byl uznán římský biskup za nejvyššího učitele víry a jeho sokové, čtyři místní patriarchové, byli odsouzeni, Justinián II. chtěl za pomoci sněmu, bez tohoto učitele, dosáhnout vítězství v oblasti mravouky a kázně. Výsledkem bylo usnesení na 102 kánonech, některé byly přímo proti latiníkům a staly se později podkladem pro rozkol, odtržení se, které trvá do současnosti. Podle 13. kánonu např. Východní církev odmítá celibát kněží. O sněmu se mluví jako o trullanské synodě, jelikož se uskutečnil v sále zv. "trullus". Sergej I. odmítl podepsat spisy sněmu kvůli kapitolám proti církevnímu řádu a císař za to poslal velitele gardy Zachariáše, aby ho zatkl a dopravil do Cařihradu. Římský lid to ale nedopustil. Papež Sergej I. pak svým postojem přispěl k větší úctě papežského stolce a vážnosti Říma jako střediska křesťanství. Je uváděn čilý styk papeže s anglickými katolíky a vysvěcení bis. Willibrorda s pověřením za hlasatele evangelia frískému národu. Sergej I. z darů od poutníků obnovoval a přičiňoval se o výzdobu mnoha římských chrámů. Do liturgie mše sv. zavedl trojí zpívanou modlitbu "Beránku Boží" a měl cit pro církevní zpěv. Zemřel po pontifikátu trvajícím přes 13½ let a byl pochován za velké účasti u sv. Petra.

9. ZÁŘÍ – SV. PETR KLAVER, kněz

Petr Klaver se narodil 26. června 1580 v katalánském městečku Verdú. Od roku 1596 studoval svobodná umění v Barceloně, kde se stal s jezuitou a rozhodl se pro vstup do Tovaryšstva Ježíšova. Dvouletý noviciát zahájil roku 1602. Po jeho skončení studoval filozofii v Palma de Mallorca. Tam se seznámil s řeholním bratrem Alfonsem Rodriguezem. Tento mystik, který v koleji sloužil jako vrátný, se stal jeho duchovním rádcem a Klaver se pod jeho vlivem rozhodl odjet na misii v Novém světě. Po tom, co si podal žádost o tuto cestu, ještě přes rok studoval teologii v Barceloně. Provinciál jeho žádost schválil v lednu roku 1610 a Klaver na jaře odplul společně s dalšími misionáři do místokrálovství Nová Granada, které zahrnovalo tehdejší španělské kolonie v severní části Jižní Ameriky. Po příjezdu nejprve v Santa Fé de Bogotá dokončil teologii. Kněžské svěcení přijal 19. března 1616 v přístavním městě Cartagena v dnešní Kolumbii, kde pak působil déle než třicet let. V Cartageně se setkal s jezuitou Alonsem de Sandoval, který zasvětil svůj život péči o místní otroky. Pod jeho vlivem se Klaver rovněž začal věnovat černošským otrokům, kteří byli do tohoto karibského přístavu přiváženi z Afriky, a stal se „otrokem černošských otroků". Otroci byli těmi nejubožejšími; obchod s otroky přinášel nevinným africkým obětím nesmírné utrpení a jejich duchovní bída nebyla menší než fyzická. Klaverovou

snahou proto bylo pomoci jim na těle i na duši. Působil nejen jako kněz, ale také jako lékař, učitel, ošetřovatel nemocných a sběratel almužen. Krátce před svou smrtí jednou řekl, že prý během téměř čtyř desetiletí svého působení v Cartageně pokřtil asi 300 000 černochů. Už za svého života byl proto nazýván „apoštolem černochů“. Vedle otroků se věnoval také obyvatelům města, kteří k němu přicházeli pro rady a ke svátosti smíření. Navzdory tvrdému vyčerpávajícímu životu se dožil sedmdesáti čtyř let. Poslední čtyři roky života byl však vážně nemocen a zpoila ochrnl. Tento svůj úděl přijímal s velikou pokorou. Zemřel 8. září 1654. Papež Pius IX. Klavera 21. září 1851 prohlásil za blahoslaveného a papež Lev XIII. 15. ledna 1888 za svatého. Tentýž papež mu také v roce 1896 udělil titul patrona černošských misí.

10. ZÁŘÍ – **BL. KAREL SPINOLA**, kněz a mučedník

Narodil se v roce 1564 s určitou pravděpodobností v Praze. Jeho otcem byl italský hrabě Oktavián, který přišel z italského Janova do Prahy a oženil se s českou šlechticnou. Někdy poté se přestěhovali do Madridu, kde vyrůstal Rudolf II. a Karlův otec Oktavián prý patřil mezi jeho učitele. V souvislosti s otcovým zaměstnáním u dvora převážnou část dětství strávil Karel ve Španělsku. V roce 1572 si ho vzal k sobě do péče jeho strýc, který byl biskupem v jihoitalské Nole. Zde Karel studoval u jezuitů a v jejich řádu 23. 12. 1584 začal noviciát. Dalším místem přípravy na povolání byla Neapol, v níž studoval filosofii a 25. 12. 1586 složil tři řeholní sliby. Již od první zprávy o mučednické smrti Rudolfa Acquavivy a jeho druhů v Salsettské oblasti Indie, Karel toužil po misiích ve východní Asii a zemřít pro Krista považoval za veliké štěstí. Pro celou rozsáhlou východní oblast se užívalo slova Indická. Na další studie byl poslán do Brera a pak do Milána, kde dostudoval teologii a r. 1594 přijal kněžské svěcení. Po vysvěcení na kněze požádal představené o dovolení, aby mohl odjet jako misionář do Japonska. Dostal se tam po dlouhotrvající cestě (1596-1602), působil nejprve v Arimě, později na různých místech a od roku 1612 v Nagasaki. Od roku 1618 byl spolu s dalšími kněžími a laiky čtyři roky vězněn v Suzutě u Omury. Potom byli převezeni do Nagasaki, na místo, kde před 25 lety zemřeli první japonští mučedníci spolu s Pavlem Miki (dnes tam stojí jezuitská rezidence), a 10.IX.1622 jich tam bylo 30 s'tato a dalších 22 (mezi nimi Karel Spinola) přivázáno ke kůlům a upáleno. V roce 1867 byli prohlášeni za blahoslavené.

13. ZÁŘÍ – SV. JAN CHRYSOSTOM, biskup a učitel Církve

O Janovi z Antiochie, zvanému pro svou výmluvnost Chrysostomos, tj. Zlatoústý, lze říci, že je stále živý také díky svým literárním dílům. Jeden anonymní přepisovač o nich napsal, že „obíhají po celé zemi jako šlehající blesky“. Jeho spisy nám dovolují být s ním, i když je nepřítomen, stejně jako věřícím jeho doby, kteří se bez něho museli obejít, když byl dvakrát poslán do vyhnanství. Tak jim to sám navrhoval v jednom svém dopise z exilu (srov. *A Olimpiade, List 8,45*). Narodil se kolem roku 349 v Syrské Antiochii (dnes Antakya na jihu Turecka), kde vykonával přibližně 11 let kněžskou službu až do roku 397, kdy byl jmenován biskupem Konstantinopole a konal pak biskupskou službu v hlavním městě Císařství až do svých dvou vyhnanství, která následovala s krátkou přestávkou po sobě v letech 403 až 407. Dnes se budeme věnovat pouze antiochijskému období Jana Zlatoústého.

Jako sirotek žil po smrti otce v útlém věku spolu s matkou Anthusou, která mu předala vytríbenou lidskou vnímavost a hlubokou křesťanskou víru. Po skončení nižších a vyšších studií absolvoval kurz filosofie a rétoriky, kde byl jeho učitelem pohan Libanios, nejslavnější rétor své doby. Jan se v jeho škole stal velkým řečníkem pozdního řeckého starověku. Byl pokřtěn roku 368 a formován pro církevní život biskupem Meletiem, který jej ustanovil roku 371 lektorem. Tato skutečnost byla jakýmsi oficiálním vstupem Zlatoústého na církevní *cursus*. V letech 367–372 navštěvoval Asceterium, určitý druh semináře v Antiochii, společně se skupinou mladých, z nichž někteří se pak stali biskupy, pod vedením proslulého exegety Diodora z Tarsu, který uvedl Jana do historicko-literární exegeze, jež byla pro antiochijskou tradici charakteristická. Potom odešel na čtyři roky mezi poustevníky na nedalekou horu Silpius. Další dva roky ústraní pak prožil v jeskyni pod vedením jistého „starce“. V té době se zcela věnoval rozjímání „Kristových zákonů“, evangelií a zejména Pavlových listů. Roznemohl se a protože se nemohl léčit sám, musel se vrátit do křesťanské komunity v Antiochii (srov. Palladio, *Vita 5*). Pán – vysvětluje životopisec – jej zasáhnul nemocí ve správnou chvíli, aby umožnil Janovi vydat se na cestu svého pravého povolání. On sám ostatně později napíše, že kdyby byl postaven před alternativu zda strádat ve správě Církve nebo trávit poklidný mnišský život, zvolil by tisíckrát raději pastorační službu (srov. *O kněžství*, 6,7). Právě k tomu se Zlatoústý cítil povolán. A tady dochází v příběhu jeho povolání k rozhodujícímu obratu. Stává se pastýřem duší na plný úvazek! Důvěrnost se Slovem Božím, pěstovaná během let života v poustevně, v něm uzrála do neodolatelné naléhavosti kázat evangelium, darovat druhým to, co sám dostal během let rozjímání. Misionářský ideál tak v jeho planoucí duši nakonec vyústil v pastorační starostlivost. Mezi léty 378 a 379 se vrátil do města. Jáhnem se stal roku 381 a presbyterem roku 386. V kostelech svého města proslul jako kazatel. Kázal proti ariánům, vystupoval na připomínkách antiochijských mučedníků a na jiných hlavních liturgických svátcích a podával velkolepou nauku víry v Krista také ve světle jeho svatých. Rok 387 byl Janův „heroický rok“. Byl to rok tzv. „vzpoury soch“. Lid svrhával císařské

sochy na znamení protestu proti zvyšování daní. – Jak je vidět, některé věci se v dějinách nemění! - V oněch dnech postní doby a úzkosti z důvodů hrozících trestů z císařovy strany, pronesl 22 působivých *Kázání o sochách*, zaměřených na pokání a obrácení. Potom následovalo klidné období pastorace (387-397). Zlatoústý patří mezi nejplodnější církevní Otce: dochovalo se nám jeho 17 traktátů, více než 700 autentických homilií, komentáře Matouše a Pavla (listy Římanům, Korint'ánům, Efesanům a Židům) a 241 dopisů. Nebyl spekulativním teologem. Předával však tradiční a bezpečnou nauku církve v dobách teologických sporů, vyvolaných zejména arianismem, který popíral Kristovo božství. Je tedy věrohodným svědkem dogmatického vývoje, kterého dosáhla Církev ve IV.-V. století. Jeho teologie je vytríbeně pastorační a vyznačuje se neustálou péčí o kontinuitu myšlení vyjádřeného slovem a žitou existencí. Zejména tato kontinuita představuje hlavní linii jeho skvělých katechezí, kterými připravoval katechumeny na přijetí křtu. Když se blížila jeho smrt, napsal, že hodnota člověka spočívá v „přesném poznání pravé nauky a v čestném životě“ (*List z vyhnanství*). Dvě věci: poznání pravdy a poctivost života jdou ruku v ruce. Poznání se musí tlumočit do života. Každé jeho vystoupení směřovalo vždy k tomu, aby ve věřících rozvíjelo uplatňování inteligence, pravého rozumu k porozumění a uvedení do praxe všech morálních i duchovních požadavků víry. Jan Zlatoústý pečoval o to, aby svými spisy doprovázel integrální rozvoj osoby v dimenzi fyzické, intelektuální i náboženské. Různé fáze zrání přirovnává k různým mořím nesmírného oceánu: „Prvním takovým mořem je dětství“ (*Homilie 81,5 k Matoušovu evangeliu*). Právě v této první etapě se projevují sklony k ctnostem i neřestem“. Boží zákon proto musí být vštěpován do duše již od dětství „jako do voskové tabulky“ (*Homilie 3,1 k Janovu evangeliu*), protože tato léta jsou nejdůležitější. Musíme si uvědomit, jak zásadní věcí je v těchto prvních fázích života, aby byl člověk skutečně proniknut velkými ukazateli, které dávají existenci tu správnou perspektivu. Zlatoústý proto doporučuje: „Již v nejútlejším věku vybavte děti duchovními zbraněmi a uče je, jak se rukou znamená na čele“ (*Homilie 12,7 k prvnímu listu Korint'ánům*). Potom nastupuje dospívání a mládí: „Po dětství následuje moře dospívání, kde vanou silné větry..., protože v nás roste... žádostivost“ (*Homilie 81,5 k Matoušovu evangeliu*). Nakonec přijdou zasnuby a manželství: „Po mládí pak nastupuje věk zralé osoby, v němž nastanou rodinné závazky: je to čas hledání manželky“ (*ibid.*). U manželství pak (Zlatoústý) připomíná jeho cíle, obohacené bohatou škálou osobních vztahů spolu s poukazem na ctnost umírněnosti. Dobře připravení snoubenci tedy unikají rozvodu, všechno se děje v radosti a mohou vychovávat děti ke ctnostem. Když se narodí první dítě, je pak „jako most; ti tři se stanou jedním tělem, poněvadž dítě spojuje obě strany“ (*Homilie 12,5 k listu Kolosanům*), a ti tři pak tvoří „jednu rodinu, malou Církev“ (*Homilie 20,6 k listu Efesanům*). Kázání Jana Zlatoústého se obvykle konala během liturgie, v „místě“, kde se Slovem a Eucharistií vytváří společenství. Tady sjednocené shromáždění vyjadřuje jedinou Církev (*Homilie 8,7 k listu Římanům*), totéž slovo se všude obrací ke všem (*Homilie 24,2 k prvnímu listu Korint'ánům*) a eucharistické společenství se stává znamením účinné jednoty (*Homilie 32,7 k Matoušovu evangeliu*). Jeho pastorační plán byl zasazen do života Církve, ve kterém věřící laici dostávají křtem úřad kněžský, královský a prorocký. Věřícímu laikovi (Zlatoústý) říká: „I z tebe křest činí krále, kněze a proroka“ (*Homilie 3,5 k druhému listu Korint'ánům*). Odtud pramení základní povinnost misijního poslání, protože každý je do určité míry odpovědný za spásu druhých: „Toto je princip našeho sociálního života... nikoli zajímat se jenom o sebe!“ (*Homilie 9,2 ke Genezi*). Všechno se odehrává mezi dvěma póly: velká Církev a „malá Církev“, rodina ve

vzájemném vztahu. Po období, které prožil v Antiochii, byl roku 397 jmenován biskupem Konstantinopole, hlavního města východořímské říše. Hned na začátku se Jan pustil do reformy místní církve: strohost biskupského paláce měla být vzorem pro každého – klérus, vdovy, mnichy, dvořany a bohaté. Nemálo těch, kteří se cítili dotčeni jeho postoji, se od něho potom, bohužel, odvrátilo. Jako podporovatel chudých byl Jan nazýván také „Almužník“. Jako pečlivý správce totiž dokázal vybudovat charitativní instituce, jež byly velmi ceněny. Jeho podnikavost v rozličných oblastech z něj učinila nebezpečného rivala. On však jako pravý pastýř přesto se všemi jednal srdečně a otcovsky. Choval se vždy jemnocitně zejména k ženám a zvláštní pečlivost věnoval manželství a rodině. Vybízел věřící, aby se účastnili liturgického života, který svou geniální tvořivostí učinil velkolepým a přitažlivým. Třebaže byl dobrého srdce, neměl klidný život. Jako pastýř císařské metropole byl často zatahován do politických otázek a intrik z důvodů svých nepřetržitých kontaktů se státními činiteli a institucemi. Na církevním poli pak, poté co roku 401 sesadil v Asii šest nedůstojně zvolených biskupů, byl obviněn z toho, že překročil hranice svojí jurisdikční kompetence a stal se tak terčem laciných obvinění. Další záminkou proti němu byla přítomnost několika egyptských mnichů, které Alexandrijský patriarcha Teofil exkomunikoval a kteří našli útočiště v Konstantinopoli. Živou polemiku pak způsobila kritika, která na Zlatoústého vzešla od císařovny Eudokie a jejích dvorních dám, které ho osočovaly a snažily se ho zdiskreditovat. Nakonec došlo k jeho sesazení na synodě, svolané roku 403 patriarchou Alexandrie Teofilem, a následnému odsouzení k prvnímu krátkému vyhnanství. Po jeho návratu se proti němu opět zvedla vlna nepřátelství, když kritizoval slavnosti na počest císařovny, které jako biskup označil za pohansky přepychové. Potom se rozpoutal hon na presbytery pověřené udílením křtu během Velikonoční vigilie roku 404, čímž se začalo období pronásledování Zlatoústého i jeho stoupenců, jimž se začalo říkat „Janovité“. Jan proto podal zprávu o těchto událostech biskupovi Říma, Inocencovi I. Bylo však už příliš pozdě. Roku 406 musel znovu odejít do vyhnanství, tentokrát do Kukusu v Arménii. Papež byl přesvědčen o jeho nevině, ale nemohl mu pomoci. Koncil, který chtěl z Říma svolat za účelem smíření mezi oběma částmi říše i jejich církvemi se konat nemohl. Vyčerpávající Janova cesta z Kukusu do Pytia, kam nikdy nedorazil, měla zabránit věřícím, aby jej navštěvovali a zlomit tak odpor vyčerpaného vyhnance: odsouzení k vyhnanství bylo vlastně rozsudkem smrti! Dojemné jsou jeho četné dopisy z exilu, v nichž Jan vyjadřuje svou pastorační starost a vnímavou účast na strádáních, které museli podstupovat jeho stoupenci. Pochod smrti se zastavil v Komaně v Pontu. Tady byl umírající Jan přenesen do kaple mučedníka svatého Basilise, kde doporučil svého ducha Bohu a byl pohřben, mučedník vedle mučedníka (Palladio, *Vita* 119). Bylo to 14. září 407, na slavnost Povýšení Sv. Kříže. Rehabilitován byl roku 438 Teodosiem II. Ostatky svatého biskupa byly uloženy v apoštolském kostele v Konstantinopoli a v roce 1204 byly převezeny do Říma do původní konstantinovské baziliky sv. Petra a spočívají dnes v kapli kanovníckého chóru nynější baziliky. 24. srpna 2004 pak jejich značnou část daroval papež Jan Pavel II. Konstantinopolskému patriarchovi Bartoloměji I. Liturgická památka světce se slaví 13. září. Blahoslavený Jan XXIII. jej prohlásil patronem II. vatikánského koncilu. O Janu Zlatoústém se říkalo, že když byl ustanoven na stolec Nového Říma, tzn. Konstantinopole, Bůh z něj učinil druhého Pavla, učitele všehomíra. Ve skutečnosti však Zlatoústý vyniká podstatnou jednotou myšlení a jednání v Antiochii stejně jako v Konstantinopoli. Mění se pouze role a situace. Zlatoústý ve své meditaci o osmi dílech, vykonaných Bohem během šesti dnů,

komentuje knihu Geneze s úmyslem dovést věřící od stvoření ke Stvořiteli: „Je to velké dobro,“ říká, „znát, co je stvoření, a co je Stvořitel“. Ukazuje nám krásu stvoření a průzračnost Boha v jeho stvoření, které se tak stává jakoby „žebříkem“ výstupu k Bohu a k Jeho poznání. K tomuto prvnímu kroku se přidává druhý: tento Bůh stvořitel je také Bohem blahosklonným (*synkatabasis*). My jsme při „výstupu“ slabí, naše oči jsou slabé. A tak se Bůh stává Bohem blahosklonným, který posílá padlému člověku dopis, Písmo svaté, takže stvoření a Písmo se doplňují. Ve světle Písma, dopisu, který nám Bůh poslal, můžeme stvoření rozluštit. Bůh je nazýván „něžným otcem“ (*philostorgios*) (*ibid.*), lékařem duší (*Homilie na Genezi* 40,3), matkou (*ibid.*) a oddaným přítelem (*O prozřetelnosti* 8,11-12). Ale k tomuto druhému kroku – nejprve stvoření jako „žebřík“ k Bohu a potom Boží sestup prostřednictvím dopisu, který nám dal, Písma svatého - přistupuje krok třetí. Bůh nám nejen podává dopis, ale nakonec sestupuje On sám, vtělí se a skutečně se stává „Bohem s námi“, naším bratrem až k smrti na kříži. A k těmto třem krokům – Bůh je viditelný ve stvoření, Bůh nám dává svůj dopis, Bůh sestupuje a stává se jedním z nás – se nakonec přidává krok čtvrtý. V nitru života a jednání křesťana, je vitálním a dynamickým principem Duch svatý (*Pneuma*), který přeměňuje realitu světa. Bůh vstupuje do našeho vlastního života skrze Ducha svatého a proměňuje nás z nitra našeho srdce. Na tomto pozadí, právě v Konstantinopoli, podává Jan ve svém komentáři ke *Skutkům apoštolů* návrh modelu prvotní církve (*Sk* 4,32-37) jakožto modelu společnosti a vypracovává tak, jak se říká, sociální „utopii“ (jakousi „ideální obec“). Šlo vsutku o to, jak dát obci její duši a tvář. Jinými slovy, Zlatoústý pochopil, že nestačí dávat almužny a čas od času pomáhat chudým, ale že je nutné vytvořit novou strukturu, nový model společnosti; model založený na perspektivě Nového Zákona. Rodící se Církev zjevuje novou společnost. Jan Zlatoústý se tak stává skutečně jedním z velkých Otců sociálního učení Církve: starobylou řeckou ideu tzv. „polis“ je třeba nahradit novou ideou obce, inspirované křesťanskou vírou. Zlatoústý zastával spolu s Pavlem (srov. 1 *Kor* 8,11) primát křesťanského jedince, osoby jako takové, včetně otroka i chudého. Jeho projekt tak koriguje tradiční řecké pojetí „polis“, obce, v níž byla širokým vrstvám obyvatelstva upřena občanská práva, zatímco v křesťanské obci jsou všichni bratry a sestrami se stejnými právy. Primát osoby je také důsledkem skutečnosti, že vychází-li se skutečně od osoby, buduje se obec, zatímco v řecké „polis“ stála vlast nad jednotlivcem, který musel být obci v jejím celku naprosto podřízen. Jan Zlatoústý tak otevírá vizi společnosti vybudované na křesťanském vědomí. A říká nám, že naše „polis“ je jiná, „svou vlast máme v nebi“ (*Flp* 3,20) a tato naše vlast nás i na této zemi činí rovnými - bratry a sestrami - a zavazuje nás k solidaritě. Jan se na sklonku svého života, v exilu, na hranicích Arménie, „nejvzdálenějšího místa na světě“, odvolává na své první kázání z roku 386 a přebírá sobě drahé téma o plánu, který má Bůh s lidstvem: je to plán „nevyslovitelný a nepochopitelný“, ale On jej zajisté spravuje s láskou (srov. *O prozřetelnosti* 2,6). Toto je naše jistota. I když nemůžeme rozšifrovat podrobnosti osobních i kolektivních dějin, víme, že plán Boží je vždycky inspirován jeho láskou. Zlatoústý tak navzdory svým vlastním strádáním potvrzuje objev, že Bůh miluje každého z nás nekonečnou láskou a proto chce spásu všech. Svatý biskup na této spásě velkodušně a neúnavně spolupracoval po celý svůj život. Považoval totiž za poslední cíl své existence Boží slávu, jak to vyjádřil formou jakési poslední závěti, když umíral, a řekl: „Buď sláva Bohu za všechno!“ (*Palladio, Vita* 11).

Benedikt XVI.

Dopisy slavným osobnostem

Albino Luciani – bl. Jan Pavel I. (17. října 1912 - 28. září 1978)

ÚKOLY VÝUKY

- Marcusi Fabiusi Quintiliánovi

Marcus Fabius Quintilián, římský řečník a vychovatel (kolem r. 35 - 96), byl první veřejný učitel placený státem. Proslavil se svou knihou o řečnictví "Institutio oratoria".

Velectěný Quintiliáne,

byl jste vyhledávaným advokátem, mistrem rétoriky, především však vášnivým vychovatelem. Vaším žákem byl Plinius mladší. Císař Domitián Vás pověřil výchovou svých synovců. První z Vašich dvanácti knih pojednávajících o rétorice těšila se velké oblibě a vlivu ve středověku a ještě donedávna. Před

časem jsem v ní pročetl některé Vaše zásady:

1. Učitel nemá žádat po dítěti, čeho je schopen mladík, a po něm zase, co se dá čekat od dospělého. Když se žák dobře učil, má ho pochválit, ale hned i připomenout, že mohl umět ještě lépe. Tím ho povzbudí a dodá mu naději.
2. Učitel by neměl mít jen jednoho žáka. Nemůže-li se žák srovnávat s druhými, je nebezpečí, že bude pyšný a domýšlivý. Také učitel jednoho žáka nemá možnost vydat ze sebe to poslední. Ve třídě vládne zdravé soutěžení, které podněcuje žáky k učení a které pomáhá víc než výzvy učitele a prosby rodičů.
3. Učitel má napomínat bez přísnosti, aby nebral ustrašeným snahu i odvahu. Na živější žáky zase přísnost působí opačně - stávají se divočejší nebo zahájí pasivní odpor. Učitel má být jako otec, nepropadat špatnostem, ale ani je netrpět. Má být přísný, ale ne tvrdohlavý, vlídný, ale i rozhodný. Musí si dát pozor, aby svou přísností nevyprovokoval

Při pročitání těchto zásad jsem vedle obdivu pocítil i smutek. Kdybyste se, milý Quintiliáne, vrátil po devatenácti stoletích, musel byste se hodně přičinit, abyste jako učitel mohl znovu nastoupit. Dnes se pokoušejí moderní pedagogové řešit otázky, které by se Vám snad nelíbily, které lze ale velmi dobře uvést v soulad s Vašimi zásadami.

Znamenitou věcí je např. tzv. pracovní tým, který jste ještě neznal. Pracuje-li nějaká skupina výtečně, znamená to, že intelligence každého z této skupiny přispívá k novým podnětům. Co pochopil druhý, snažím se pochopit i já, jeho světlo může i mně pomoci k novému poznání. Na druhé straně mě takový pracovní tým pobízí, abych byl víc aktivním, víc dárce než příjemcem. Při učení nejsem sám, sdílím s jinými své myšlenky a to i jiné

obohacuje. Dnes se klade velký důraz na správnost výměny zkušeností a na laskavou pozornost vůči druhým.

Od učitele se očekává, že výukou povede mladého člověka k samostatnosti. Rozum není původcem pravdy, ale musí se před pravdou sklonit. Ať pochází odkudkoliv. Nestaví-li jedna nauka na druhé, ztratí se mnoho času pátráním po pravdě, která zde už dávno byla. Nelze dělat stále nové objevy. Často stačí vzít kriticky pod lupu staré objevy, aby se dalo jistěji postupovat. Konec konců i učenlivost je užitečnou věcí.

Toho si byl vědom i onen universitní profesor, jehož hospodyně prosila, aby si mohla dát do žehličky trochu řeřavého uhlí z kamen. „Prosím Vás, kde vezmete nádobku, do které byste vložila uhlí?“, zeptal se. „Tady,“ pravila a ukázala na holou dlaň. Dala si nejdříve na dlaň studené uhlí a na ně položila dva uhlíky žhavé a s díky odcházela. „Heleďme,“ řekl profesor, „při veškeré své učenosti bych na to nepřišel.“

Nelze se domnívat, že žáci, kteří naslouchají učiteli, zůstanou nečinnými a pasivními. Hledají-li skutečnou pravdu, nebudou se nikdy podobat mísám, do kterých učitel nalévá filozofickou polévku, zatímco vařečkou pilně promíchává své poznatky. Dante, Leonardo, Galilei nezaložili ruce v klín, když se učili. Také sv. Tomáš žádal, aby žáci při vyučování byli aktivní. Říkal, že učitel má látku tak předkládat, aby žáku chutnala. Když se žák při dobré vůli podvolí této pomocné metodě učitelově, dojde brzy k poznání pravdy. Na druhé straně se ptám, zda není lepší dát se uchvátit velkými myšlenkami než originálními autory s průměrnými myšlenkami.

Jistě se musí brát ohled na nejslabší žáky. Nesmí se však při tom zapomínat na jedno. Škola připravuje na život, který je u každého jiný. Co by to bylo za sport, který by mladým přinášel jen radosti, ale kdyby v něm nebylo soutěžení a vzájemného předhánění? Škola bez primuse a posledního žáka by nebyla realistická ani žádoucí. Podobala by se stádu ovcí.

Velký vychovatel Don Bosco napsal: „Domnívám se, že je povinností každého učitele, aby bral ohled na ty nejslabší ve třídě, častěji je vyvolával a věnoval jim víc času při výkladu látky. Musí s nimi stále opakovat, až látku pochopí. Úkoly a výuku musí přizpůsobit jejich schopnostem.“

Názorné vyučování je dnes velkým pokrokem. Žákům se umožňuje zájmová činnost. Vedle slovníků se používá jazykových kurzů a magnetofonových pásků. V dějepise se dává přednost pokroku a sociálním poměrům. Fyzika a jiné přírodovědné disciplíny se vyučují názorně pomocí pokusů v laboratořích. Žáci se zajímají s rostoucí měrou o události ve své zemi a ve světě. Říkám "s rostoucí měrou", neboť jsem přesvědčen, že žáci mohou mezi sebou diskutovat, i když třeba nenacházejí ještě správný styl. Zásadně se mi však nelíbí, když se chovají k učiteli bez respektu a když si v jeho přítomnosti počínají hrubě a urážlivě. I když náš stát a druhý vatikánský koncil přiznává právo na stávkou, nelíbí se mi, když mladí právo uplatňují rozbíjením oken a ničivými akcemi, v nichž se mohou vyzužit.

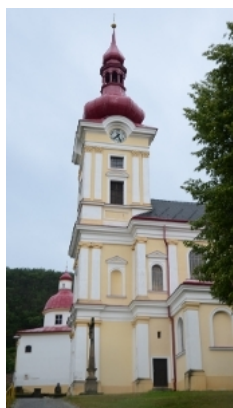
Velectěný Quintiliáne, dělí nás hodně staletí. Po Vás přišlo hodně filosofů a pedagogů. Humanismus, který jste zastával, je dnes překonán vědami, které ovládají atomový věk a století techniky. A přece Vás Teodor Mommsen, protestantský romanista, považoval za muže správného vkusu a úsudku. Před padesáti lety komunista Concetto Marchesi označil pochvalně Vaši kulturu za duchovní kulturu.

Doufám, že Vaše mravní zásady ovlivní i vychovatele naší doby. Kéž by si zapamatovali aspoň jednu větu! "Non multa, sed multum". Nehovořit o mnoha věcech, ale mnoho o jedné. Což Don Bosco vyjádřil podobným způsobem: „Mnoho dělá, kdo sice málo dělá, ale dělá to, co dělat má. Nic nedělá, kdo sice mnoho dělá, ale nedělá, co dělat má“. Tedy dělat hodně a pořádně a nepřehánět to na způsob Anatola France, který navrhoval, jak chuť olivy vychutnat do poslední kapky. Navrhoval tento postup: Olivu vložit do skřivana, toho do holuba, holuba do krůty, tu opět do prasátka, prasátko do telátka, a to pak upéci na rožni. Nejlepší šťáva z telátka se slije se šťávou z prasátka, krůty, holuba a skřivana. Tím dostane oliva zvláštní - jemnou příchut'. Děkuji pěkně! Takové labužnictví by si vyžádalo masové zabíjení zvířat.

Vaše zásada: "Non multa, sed multum" jistě neměla na mysli masové ničení hodnot. To by si nikdo od dnešní školy ani nepřál.

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA ŽIVOT SVÉ FARNOSTI:**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYSDICE:
číslo účtu: 1560130369/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800**

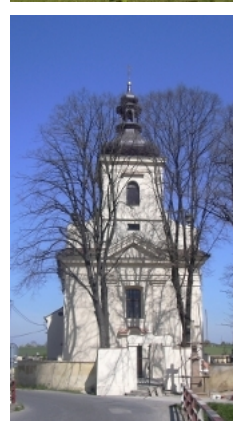
**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800**

**SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:**

josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ODPLAŤ KAŽDÝ VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXIII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSDICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „*Příspěvky na Farní Informátor*“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední.
Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

„Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy“

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Tři kluci se přou, čí otec je nejrychlejší. První povídá: „Můj táta je automobilový závodník, určitě je nejrychlejší!“ Druhý: „To můj táta je vojenský pilot - je určitě o moc rychlejší než tvůj!“ - Třetí: „Ne, můj fotr je ještě rychlejší!“ Druzí dva: „A co dělá?“ – „Pracuje na úřadě!“ Obrovský smích. „Ne, fakt! Je tak rychlý, že v pátek mu práce končí ve čtyři hodiny, a už ve tři je doma!“

II.

Nová paní učitelka říká své třídě: „Teď se mi děti pěkně představte.“ „Třeba ty, chlapče, jak se jmenuješ?“ „Já jsem Prokop Buben.“ – „Ale chlapče, já se neptám cos udělal, ale jak se jmenuješ!“

III.

Syn povídá otci v domově důchodců: „Tak jsem ti chtěl k narozeninám vybrat nějakou knížku...“ – „Sice už špatně vidím, ale potěšilo by mě to...“, povídá stařeček, „a co, vybral jsi...?“ – „Ale kdepak, všechny jsou na heslo...!“

IV.

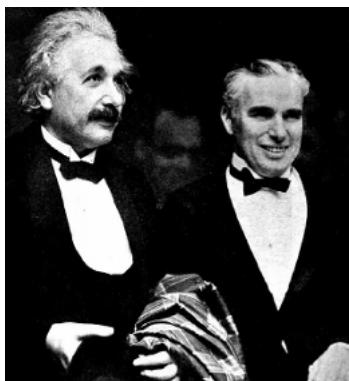
„Táto, zdálo se mi, že jsi mi dal pět tisíc korun!“ – „Můžeš si je nechat, synku.“

V.

Přijde nečekaně Klaus domů a manželka Livie mu povídá: „Panebože! Už jsi doma!“ A Klaus na to: „Doma mi klidně říkej Václave!“

VI.

Péťa je se svou babičkou v paleontologickém muzeu. Po chvíli konstatuje: „Dovedu si představit, babi, jak ses musela těch dinosaurů bát, když jsi byla malá...“.

VII.

Svět ztrácí své génie: Einstein umřel, Bethoven i Smetana ohluchli, a teď už i mě hlava pobolívá...

VIII.

Setkal se Einstein s Chaplinem. Einstein prohlásil: „Co nejvíc obdivuji na tvém umění je, že nepromluvíš ani slovo a celý svět ti rozumí.“ Na což Chaplin odvětil: „Ale tvoje sláva je mnohem větší – celý svět tě obdivuje, ačkoliv ti nerozumí vůbec nikdo.“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 29. srpna – 6. září 2026

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 29. srpna	UMUČENÍ SV. JANA KŘTITELE	TOPOLANY 18.00: za farnost Topolany	
NEDĚLE 30. srpna	22. NEDĚLE V MEZIDOBÍ ŽEHNÁNÍ ŽÁKŮM A STUDENTŮM	PUSTIMĚŘ 8.00	za Boží požehnání pro děti a studenty, začínající nový školní/akademický rok
		DRYSICE 9.30	za nová kněžská a řeholní povolání
		PODIVICE 11.00: za + Marii a Ludvíka FRÉLICHOVY, syna, dceru, tři zetě a Boží požehnání pro rodinu	
PONDĚLÍ 31. srpna	PONDĚLÍ 22. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Soňu BÁRTOVOU a duše v očistci
ÚTERÝ, 1. září: SV. JILJÍ, OPAT ✠ SVĚTOVÝ DEN MODLITEB ZA PÉČI O STVOŘENÍ			
STŘEDA 2. září	STŘEDA 22. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 18.00	za + Konráda SURÉHO, manželku, dceru a dva zetě
PODIVICE – SLAVNOST VÝROČÍ POSVĚCENÍ KOSTELA SV. CYRILA A METODĚJE (3.9.1911)			
ČTVRTEK 3. září	SV. ŘEHOŘ VELIKÝ, PAPEŽ A UČITEL CÍRKVE	PODIVICE 8.00: za živé a + farníky, dobrodince farnosti, + dominikánky, kněze a za nová kněžská a řeholní povolání	
PÁTEK 4. září	SV. ROZÁLIE, PANNA A POUSTEVNICE	PODIVICE 8.00: na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní, s prosbou o ochranu Panny Marie a dary Ducha Svatého pro rodinu a přátele	
	PRVNÍ PÁTEK V MĚSÍCI	PUSTIMĚŘ 18.00: za + rodinu INDROVU, ŠOSTOU, SKALÍKOVU a duše v očistci	
SOBOTA 5. září	SV. TEREZA Z KALKATY, PANNA A ZAKLADATELKA	TOPOLANY 18.00: za + Františka SUCHOMELA, živou a zemřelou rodinu	
NEDĚLE 6. září	23. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00: za + MUDr. Evu KOLLÁROVOU, živou + zemřelou rodinu	
	NAROZENÍ PANNY MARIE HODY V DRYASICÍCH	DRYSICE 9.30	za + Marii ADAMCOVOU, manžela, syna, dvoje rodiče a Boží požehnání pro rodinu
	PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA	PODIVICE 11.00: za + Marii ZBOŘILOVOU, manžela, rodiče, bratra a Boží požehnání pro živou rodinu	

SVATYNĚ SLŽÍCÍ PANNY MARIE V SYRAKUSÁCH, *Peregrinatio in honorem Apostolorum gentium Sclavorum*, Siracusa, Sicílie, 4.-9.7.2019.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXIII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYVICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

POŘAD BOHOSLUŽEB: 5. – 13. září 2026

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 5. září	SV. TEREZA Z KALKATY, PANNA A ZAKLADATELKA	TOPOLANY 18.00: za + Františka SUCHOMELA, živou a zemřelou rodinu	
NEDĚLE 6. září	23. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00: za + MUDr. Evu KOLLÁROVOU, živou + zemřelou rodinu	
	NAROZENÍ PANNY MARIE HODY V DRYSICÍCH	DRYSICE 9.30	za + Marii ADAMCOVOU, manžela, syna, dvoje rodiče a Boží požehnání pro rodinu
	PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA	PODIVICE 11.00: za + Marii ZBOŘILOVOU, manžela, rodiče, bratra a Boží požehnání pro živou rodinu	
PONDĚLÍ 7. září	SV. MELICHAR GRODECKÝ, KNĚZ A MUČEDNÍK	PUSTIMĚŘ 18.00	za +Josefa a Zdeňku MANOVY, syna Petra a celou + rodinu
ÚTERÝ 8. září	SVÁTEK NAROZENÍ PANNY MARIE	PODIVICE 8.00: na poděkování Pánu Bohu za dar života, s prosbou o požehnání a ochranu Panny Marie pro rodinu	
		DRYSICE 18.00: za živou a zemřelou rodinu POLÁCHOVU a NAVRÁTILOVU	
STŘEDA, 9. září: SV. PETR KLAVER, KNĚZ			
ČTVRTEK, 10. září: BL. KAREL SPINOLA, KNĚZ A MUČEDNÍK			
PÁTEK 11. září	PÁTEK 23. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 18.00: za Boží požehnání pro naše děti, rodiče a rodiny	
SOBOTA 12. září	JMÉNO PANNY MARIE	TOPOLANY 18.00: za živou a + rodinu NAVLÁČILOVU a BENÍČKOVU	
NEDĚLE 13. září	24. NEDĚLE V MEZIDOBÍ SV. JAN ZLATOÚSTÝ, BISKUP A UČITEL CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 8.00: za + Annu a Břetislava PETŘÍČKOVY, živou a + rodinu	
		DRYSICE 9.30: za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu MAHDALOVU, GAZDÍKOVU, LEKEŠOVU, SMETANOVU a VACULOVU	
		PODIVICE 11.00: za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu PIVODOVU	

POUTNÍCI VE SVATYNĚ SV. ROZÁLIE NA MONTE PELLEGRINO, *Peregrinatio in honorem Apostolorum gentium Slavorum*, Palermo, Sicílie, 3.7.2019.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXIII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYVICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,- Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

